



PROGRAM ROZVOJE OBCE MORAVANY NA OBDOBÍ 2026–2030



Základní údaje:

Pořizovatel dokumentu: Obec Moravany

Adresa: Vnitřní 49/18, 664 48 Moravany
IČ: 00282120
Webová stránka: www.moravanyubrna.cz
Kontaktní osoba: Bc. Helena Kadlečková, starostka
Emailová adresa: obec@moravanyubrna.cz
Telefonní číslo: +420 547 244 330



Zpracovatel: ENVIPARTNER, s.r.o.

Adresa: Vídeňská 546/55, 639 00 Brno-Štýřice
IČ: 283 58 589
DIČ: CZ28358589
Webová stránka: www.envipartner.cz
www.strategickedokumenty.cz
Kontaktní osoba: Ing. Kateřina Slezáčková
Emailová adresa: slezackova@envipartner.cz
Telefonní číslo: +420 737 540 655



Datum: 12/2025

Zastupitelstvo obce Moravany na svém zasedání dne **12. 3. 2026** schválilo **usnesením č. 1.7.2026** strategický dokument **Program rozvoje obce Moravany na období 2026–2030**. Tento dokument představuje základní plánovací nástroj pro řízení rozvoje obce v uvedeném období.

Obsah

ÚVOD.....	6
1 ANALYTICKÁ ČÁST.....	7
1.1 Charakteristika obce.....	7
1.1.1 Historický vývoj obce	7
1.1.2 Poloha obce.....	8
1.1.3 Přírodní podmínky.....	10
1.2 Obyvatelstvo.....	12
1.3 Ekonomika a situace na trhu práce	20
1.4 Využití půdy a zemědělství.....	24
1.5 Cestovní ruch.....	27
1.6 Technická infrastruktura.....	30
1.6.1 Zásobování pitnou vodou	30
1.6.2 Kanalizace a čištění odpadních vod	31
1.6.3 Odpadové hospodářství.....	32
1.6.4 Vytápění a elektřina.....	33
1.6.5 Dopravní obslužnost a infrastruktura.....	33
1.7 Občanská vybavenost	36
1.7.1 Bydlení.....	36
1.7.2 Školství	37
1.7.3 Zdravotnictví a sociální služby	39
1.7.4 Komerční služby.....	40
1.7.5 Kultura, sport a spolky	42
1.7.6 Informační servis obce.....	45
1.7.7 Správa obce.....	46
1.8 Životní prostředí.....	48
1.9 SWOT analýza	50
2 NÁVRHOVÁ ČÁST	52
2.1 Vize obce Moravany.....	52
2.2 Strategické cíle a opatření	53
3 IMPLEMENTAČNÍ ČÁST.....	54
3.1 Zpřístupnění dokumentu.....	54
3.2 Hodnocení plnění strategie	54
3.3 Rozvojové aktivity	54
4 SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK.....	65

ÚVOD

Podle zákona o obcích, č. 128/2000 Sb., je program rozvoje obce základním plánovacím dokumentem obce. Program rozvoje obce je tedy hlavním nástrojem řízení rozvoje obce na nadcházející roky. Dokument formuluje představy o budoucím vývoji obce na základě analýzy současné situace a navrhuje konkrétní aktivity, které umožní tyto představy uskutečnit.

Program rozvoje obce napomáhá k přehlednému řízení rozvojových činností zaměstnancům i zastupitelům obce. Dokument je využíván zejména při rozhodování zastupitelstva, tvorbě rozpočtů či přípravě projektů. Program rozvoje obce rovněž zajišťuje vyšší připravenost obce k podání žádostí o dotační podporu, čímž pomáhá obci se ziskem vnějších finančních prostředků. Důležitým posláním tohoto dokumentu je také informování veřejnosti a místních podnikatelských subjektů o směřování obce v dalších letech.

Program rozvoje obce je zpracováván na střednědobý časový horizont, tj. na 5 let. Plánovacím obdobím dokumentu jsou roky 2026–2030. Program rozvoje obce je živý dokument, který je nutné stále konfrontovat s reálnou situací a vývojovými trendy a průběžně jej aktualizovat, aby bylo možné modifikovat harmonogram navrhovaných aktivit realizace dle měnících se podmínek.

Na tvorbě Programu rozvoje obce Moravany na období 2026–2030 se podílela starostka, místostarostka a členové zastupitelstva obce ve spolupráci s dodavatelskou společností. Do procesu byli zapojeni také občané, kteří mohli vyjádřit své názory a podněty prostřednictvím dotazníkového šetření. Všichni zúčastnění tak měli možnost reflektovat aktuální situaci v obci a spoluutvářet vize jejího budoucího rozvoje.

Dokument navazuje na předchozí strategické plánování v Moravanech, především pak na Program rozvoje obce 2016–2020 a Program rozvoje obce Moravany na období 2021–2026.

1 ANALYTICKÁ ČÁST

Cílem analytické části je popis a zhodnocení aktuální situace v obci Moravany. Na základě identifikovaných silných a slabých stránek lze formulovat závěry, které budou sloužit jako východiska pro stanovení klíčových rozvojových opatření. Výstupy z analýzy tedy tvoří podklad pro zpracování návrhové a implementační části tohoto strategického dokumentu.

1.1 Charakteristika obce

Charakteristika obce představuje ucelené zhodnocení aktuálního stavu obce Moravany. Tato kapitola se zaměřuje na identifikaci hlavních rozvojových problémů a jejich příčin. Analýza je zasazena do širšího územního kontextu, situace v obci je tedy porovnávána se stavem ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Šlapanice a rovněž v rámci Jihomoravského kraje.

1.1.1 Historický vývoj obce

První zmínka o Moravanech pochází z 11. listopadu 1289 a zmiňuje darování patronátu místního kostela premonstrátskému probošství v Kněžicích. Původní osídlení se ovšem na území Moravan patrně nacházelo již dříve, archeologické nálezy na území obce se datují již do období mladého paleolitu. Mezi lety 1289 a 1354 vlastnilo obec několik šlechtických rodů, od roku 1354 až do období Josefínských reforem patřily Moravany do vlastnictví kláštera cisterciáček na Starém Brně. Do počátku 20. století se poté vlastnictví Moravan opět několikrát změnilo.

Moravany byly až do roku 1945 obcí s převážně německým obyvatelstvem (až 80 %) a nazývaly se Morbes. Po druhé světové válce bylo nicméně německé obyvatelstvo vysídleno a zůstala pouze 1 německá, 3 české a 14 smíšených rodin. Nadále se používá jen české jméno Moravany a obec se postupně stává příměstskou obcí Brna.

Do Moravan se postupem času přistěhovalo množství obyvatel z okolí a obzvláště po roce 2000 došlo k výraznému nárůstu počtu obyvatel, kdy se populace obce jen mezi lety 2001 a 2011 takřka zdvojnásobila.



Obr. 1: Centrum obce Moravany – ul. Vnitřní a OÚ
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

1.1.2 Poloha obce

Obec Moravany se nachází v Jihomoravském kraji, přibližně 3 km jihozápadně od krajského města Brna. V současné době má obec 3 554 obyvatel (k 31. 12. 2024). Obec Moravany náleží do správního obvodu obce s rozšířenou působností (zkratka SO ORP) Šlapanice. Moravany jsou členem DSO Šlapanicko, jenž sdružuje 26 obcí, 1 městys a 1 město ze SO ORP Šlapanice a MAS Bobrava, která působí na území 13 obcí kolem říčky Bobravy.

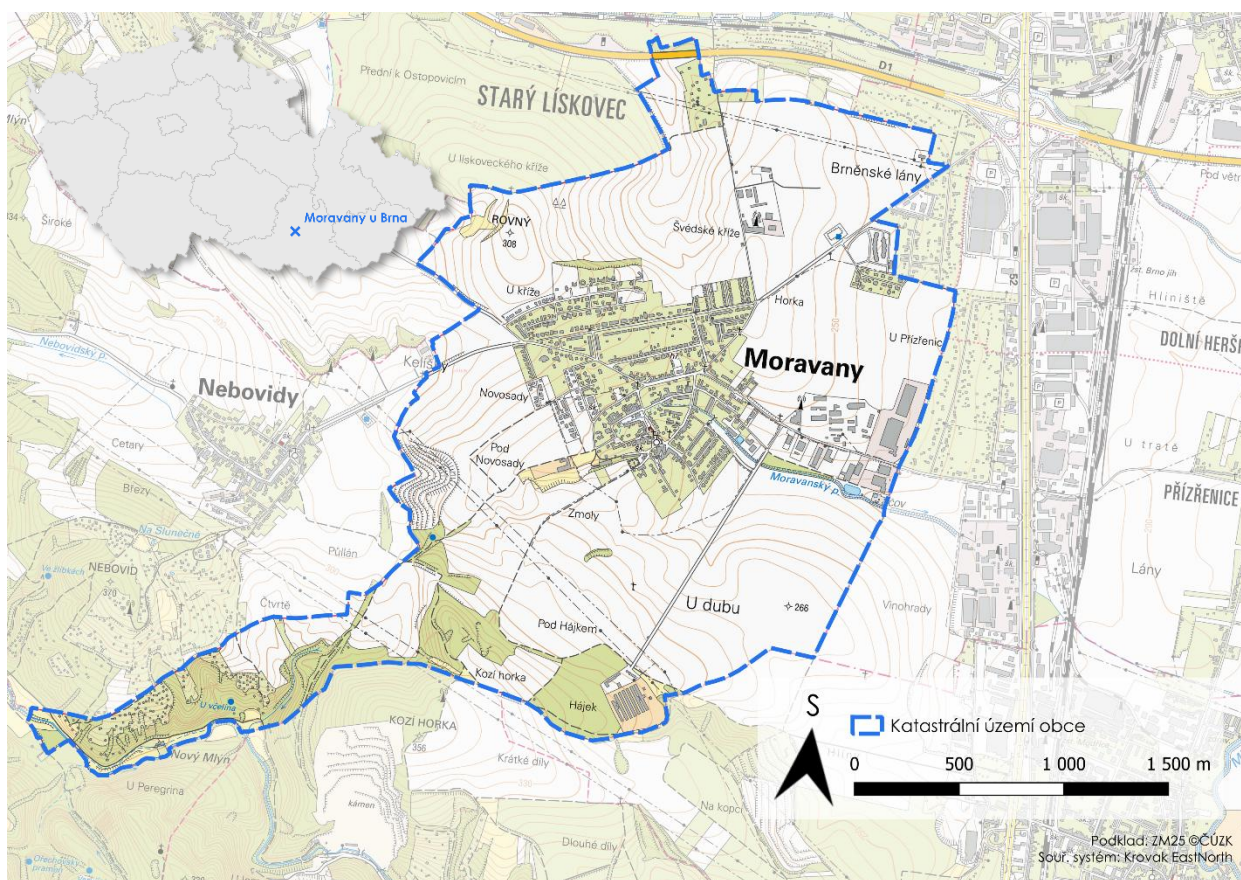
Obec Moravany se vyznačuje strategickou polohou vůči okolním větším sídlům. Spádovými centry pro občany Moravan je především krajské město Brno (402 739 obyvatel), které s obcí Moravany sousedí a Modřice (5 755 obyvatel), které s obcí Moravany rovněž sousedí. Relativně blízko se nachází také města Rajhrad (4 136 obyvatel), Rosice (6 784 obyvatel) a obec s rozšířenou působností Šlapanice (7 915 obyvatel).

Z hlediska územního uspořádání má tedy obec Moravany výhodnou geografickou polohu v návaznosti na větší sídla v okolí.

Obec Moravany sousedí s několika správními jednotkami. Na severu a západě hraničí s městem Brnem (402 739 obyvatel), a to konkrétně s městskými částmi Starý Lískovec, Bohunice, Horní Heršpice, Dolní Heršpice a Přízřenice. Na jihovýchodě sousedí Moravany s městem Modřice (5 755 obyvatel), na jihu s obcemi Želešice (1 959 obyvatel) a Ořechov (2 915 obyvatel). Západní hranici sdílí Moravany s obcemi Nebovidy (871 obyvatel) a Ostopovice (1 751 obyvatel).

Obec Moravany je tvořena jedním katastrálním územím Moravany u Brna (k. ú. 698504) s celkovou výměrou 663,55 ha. Zastavěné území je soustředěno převážně do střední a východní části katastru, podél silnic III/15275 a III/15276. Zástavba je tvořena převážně rodinnými domy se zahradami, kromě středu obce převážně suburbánního charakteru. Nachází se zde ovšem i řadová výstavba, bytová čtvrť na severovýchodě území a průmyslové zóny východně a severně od centra obce. V nejsevernějším cípu území se nachází zahrádkářská kolonie, v nejzápadnějším poté chatová osada. Okolí Moravan tvoří převážně polní celky, roztroušené lesní porosty se nachází spíše na západ od obce. Území Moravan protíná na severu také dálnice D1.

Západní částí Moravan prochází říčka Bobrava, která zde vytváří hluboké údolí a zároveň představuje hranici katastrů Moravan a Ořechova. Přímo v obci pramení Moravanský potok, který je ovšem až ke křižovatce ulic Slunná a Zahradní zatrubněný. Tok pokračuje z obce směrem na východ a pod Modřicemi se vlévá do Mlýnského náhonu řeky Svatky. Na Moravanském potoce se nachází Moravanský rybník a na jihozápadním okraji obce byl vybudován suchý poldr.



Obr. 2: Poloha a katastrální území obce Moravany
 Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)
 Podkladová mapa: Základní mapa 1:25 000 ČÚŽK (2025)

1.1.3 Přírodní podmínky

Z geomorfologického hlediska se Moravany nachází na pomezí Českomoravské soustavy a soustavy Vněkarpatských sníženin, a tím pádem i podsoustav Brněnské vrchoviny a Západních Vněkarpatských sníženin, celků Bobravské vrchoviny a Dyjsko-svrateckého úvalu, podcelků Lipovské vrchoviny a Rajhradské pahorkatiny, spolu s pomezím okrsků Ořechovské pahorkatiny a Modřické pahorkatiny.

Geologické podloží Moravan je z větší části tvořeno miocenními svahovými sedimenty karpatské předhlubně na východě, polohou erlanu na kontaktu Česko-moravské soustavy a Vněkarpatských sníženin, a dále na západ poté amfibolitem a biotitickým granitem brněnského masivu. Kvartérní pokryv tvoří spraše a sprašové hlíny.

Nejvíce zastoupenými půdami na území Moravan jsou černozem luvická a pelická s menšími polohami černozemě černické a arenické na východě území, západ území tvoří převážně hnědozem modální s menšími polohami luvizemě modální, kambizemě modální, oglejené a psefitické, rankeru modálního, a hnědozemě oglejené. Koryto Bobravy tvoří fluvizem glejová, koryto Moravanského potoka poté černice fluvická.



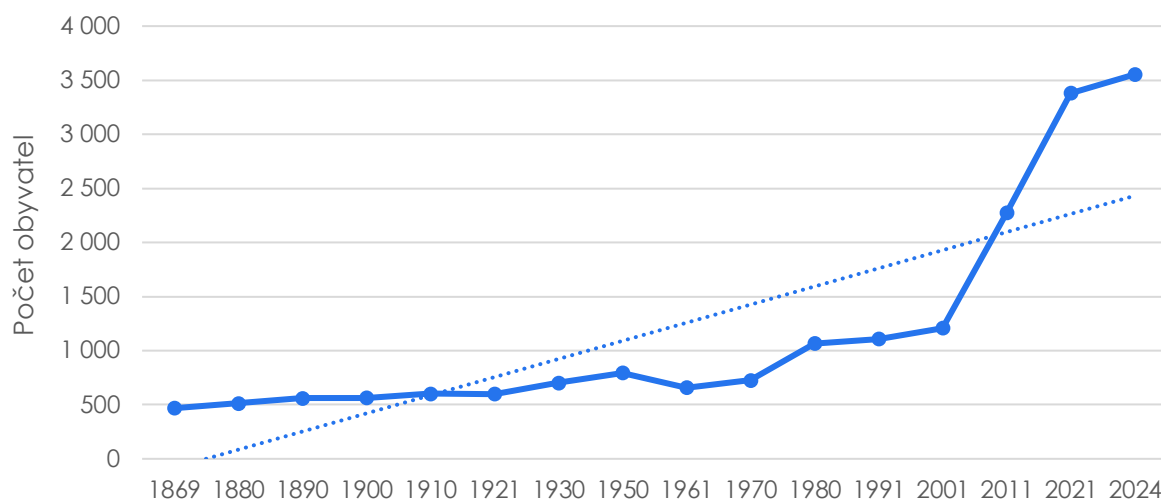
Obr. 3: Moravanský potok
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

Nadmořské výšky na katastrálním území obce Moravany se nachází mezi 220 m n. m. v lokalitě, kde říčka Bobrava opouští území obce a 342 m n. m v lokalitě Kozí horka na jižní hranici území. Průměrná výška terénu je 250 m n. m. Vrcholy hodné zmínění jsou například Rovný (308 m), nebo vrchol v lokalitě U dubu (266 m).

Území Moravan se dle Quittovy klasifikace podnebí nachází v teplé klimatické oblasti. Konkrétně pak na pomezí jednotek T2 a T4. Oblast T2 se vyznačuje létem dlouhým, teplým a suchým. Přechodné období je krátké a mírné. Zima je krátká, mírně teplá, suchá až velmi suchá s velmi krátkou dobou trvání sněhové pokrývky. Oblast T4 se vyznačuje létem velmi dlouhým, velmi teplým a velmi suchým. Přechodné období je velmi krátké, s teplým jarem a podzimem. Zima je velmi krátká, mírně teplá a suchá až velmi suchá s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky. Průměrný roční úhrn srážek se v této oblasti pohybuje mezi 600 a 700 mm, průměrné roční teploty se pohybují okolo 12 °C.

1.2 Obyvatelstvo

V obci Moravany žije celkem 3 554 obyvatel (k 31. 12. 2024), z toho 1 682 mužů a 1 872 žen. Průměrný věk obyvatel obce je 37,7 let, což je výrazně nižší hodnota jak oproti průměrnému věku obyvatel v SO ORP Šlapanice (41,2 let), tak i oproti průměrnému věku v celé České republice (43,1 let). Hustota zalidnění v obci činí 535,6 obyvatel na km², což výrazně převyšuje průměr správního obvodu ORP Šlapanice (214,6 obyvatel/km²) i celostátní průměr (138,2 obyvatel/km²). Tento stav souvisí s vyšším počtem obyvatel na menším katastrálním území, které je z velké části intenzivně zastavěné obytnými, komerčními a průmyslovými objekty. Taková koncentrace obytných, komerčních a průmyslových ploch je typická pro obce v zázemí větších měst. Vysoká hustota však může vést i k vyšším nárokům na kvalitu a kapacitu veřejné infrastruktury – například je potřeba zajistit dostatečné kapacity dopravních cest, veřejného osvětlení nebo služeb obecního rozhlasu.

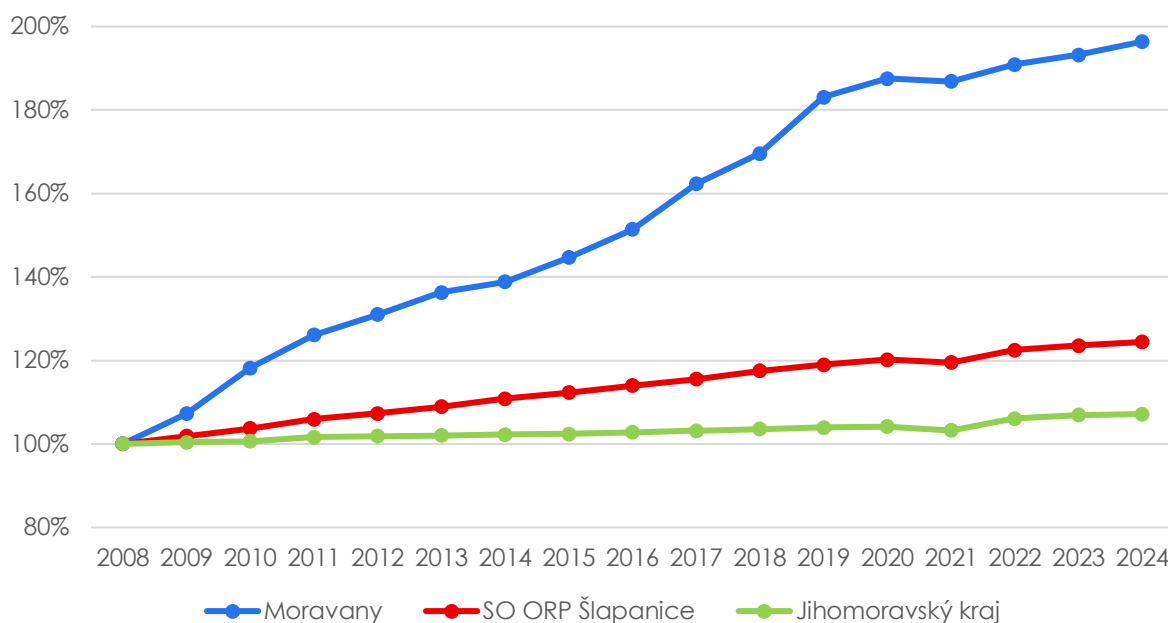


Obr. 4: Vývoj počtu obyvatel v obci Moravany od roku 1869 do roku 2024
Zdroj: ČSÚ (2025): Veřejná databáze

Na obrázku 4 je zachycen historický vývoj počtu obyvatel v obci Moravany od roku 1869. Z grafu je patrné, že tempo růstu populace se v jednotlivých obdobích lišilo. Mezi lety 1869 a 1950 rostl počet obyvatel pozvolna, ale stabilně, s výjimkou mírného poklesu po první světové válce. V období 1950 až 1961 došlo k výraznějšímu úbytku – počet obyvatel se snížil o více než 100. Následně však nastal opětovný růst, který výrazně zrychlil po roce 2001. Během následujících dvou dekad se počet obyvatel zvýšil o více než 2 000. Tento dynamický nárůst je úzce spjat s procesem suburbanizace, kdy se lidé stěhují z větších měst do obcí v jejich zázemí, včetně Moravan.

Obrázek 5 porovnává vývoj počtu obyvatel v obci Moravany, správním obvodu ORP Šlapanice a Jihomoravském kraji v letech 2008 až 2024. Z grafu je patrné, že počet obyvatel ve všech třech sledovaných územích rostl, avšak různým tempem. Moravany zaznamenaly nejrychlejší růst, kdy se počet obyvatel za toto období téměř zdvojnásobil, zejména do roku 2019. V SO ORP Šlapanice byl růst stabilní a pomalejší, přibližně o 35–40 % oproti roku 2008. Nejpomalejší nárůst byl zaznamenán v rámci celého Jihomoravského kraje, kde počet obyvatel vzrostl pouze o necelých 10 %.

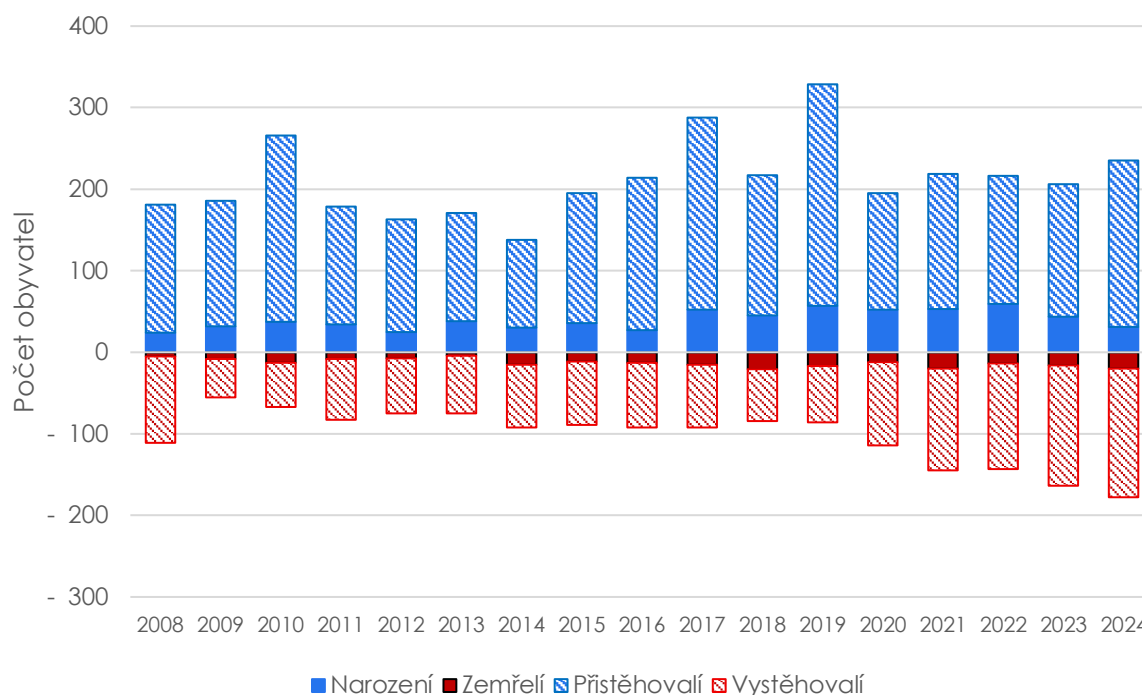
Ve všech sledovaných územích je také vidět mírný pokles populace v roce 2021, který souvisí s dopady pandemie koronaviru. Po roce 2021 tempo růstu v Moravanech zpomalilo, avšak i nadále zůstává rychlejší než v porovnávaných celcích.



Obr. 5: Vývoj počtu obyvatel v obci Moravany, SO ORP Šlapanice a v Jihomoravském kraji v letech 2008 až 2024

Zdroj: ČSÚ (2025): Počet obyvatel v SO ORP, Databáze demografických údajů za obce ČR

Vzhledem k tomu, že financování obce je do značné míry závislé na počtu obyvatel, je pro Moravany důležité udržet stávající počet obyvatel nebo mírný růst, aby obec měla dostatek finančních prostředků na rozvoj. Podpora mladých rodin s dětmi pomáhá zmírňovat stárnutí populace a zajišťuje demografickou stabilitu. Zároveň je však obec již limitována svou velikostí a kapacitou infrastruktury, a proto je nezbytné pečlivě plánovat rozvoj tak, aby příliv nových obyvatel nepřetížil stávající zařízení a nové investice byly udržitelné.



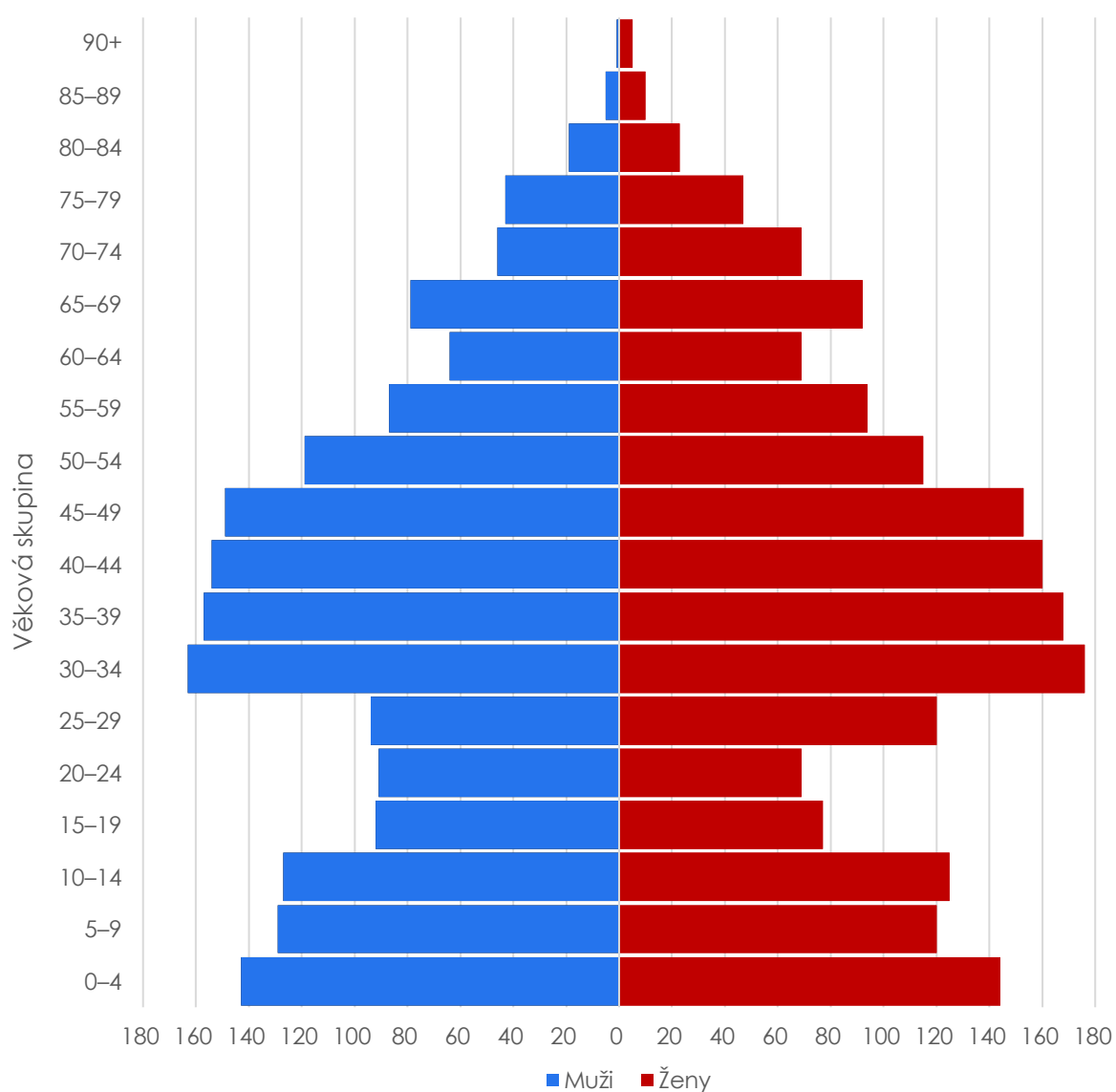
Obr. 6: Pohyb obyvatelstva v obci Moravany mezi lety 2008 až 2024
Zdroj: ČSÚ (2025): Databáze demografických údajů za obce ČR

Na obrázku 6 lze pozorovat pohyb obyvatelstva v obci Moravany mezi lety 2008 až 2024. Přírozená změna obyvatelstva (živě narození a zemřelí) v tomto případě nehraje tak velkou roli a podstatnější dopad na růst či úbytek obyvatelstva obce mají migrační trendy populace (přistěhovalí a vystěhovalí). Jak přírůstek přirozený, tak migrační byl v celém sledovaném období kladný, migrační přírůstek ovšem přirozený přírůstek mnohokrát převyšoval.

Nejvyšší počet vystěhovaných osob byl zaznamenán v roce 2024, kdy obec opustilo 158 obyvatel. Naopak nejvíce nově příchozích, celkem 272 osob, se do Moravan přistěhovalo v roce 2019. Právě tento rok vykazuje také nejvyšší celkový přírůstek obyvatel, který dosáhl hodnoty 243 osob.

Naopak nejnižší přírůstek obyvatel zaznamenaly Moravany v roce 2023, kdy se počet obyvatel zvýšil pouze o 42 osob. Tento nízký přírůstek byl způsoben zejména vysokým počtem vystěhovaných (148 osob), v kombinaci s průměrným počtem přistěhovalých (162 osob) a mírně zvýšenou úmrtností (16 zemřelých).

Na obrázku 7 lze pozorovat věkové složení obyvatelstva obce Moravany k 31. 12. 2021 v pětiletých věkových skupinách podle pohlaví. Z celkového tvaru věkové pyramidy vyplývá, že se populace obce blíží spíše stacionárnímu až regresivnímu typu. Nejvyšší počty obyvatel jsou zastoupeny ve středním věku, zejména ve skupinách 30–49 let, což svědčí o převaze ekonomicky aktivní populace. Naopak nejméně obyvatel se vyskytuje v nejvyšších věkových kategoriích nad 80 let, přičemž v těchto skupinách převažují ženy.



Obr. 7: Věková pyramida obyvatel v obci Moravany k 31. 12. 2021
Zdroj: ČSÚ (2025): Veřejná databáze

Nejpočetnějšími věkovými skupinami v obci Moravany jsou obyvatelé ve středním věku. Konkrétně se jedná o skupiny ve věku od 30 do 34 let (339 obyvatel), od 35 do 39 let (325 obyvatel), od 40 do 44 let (314 obyvatel) a dále od 45 do 49 let (302 obyvatel). Relativně silné jsou i skupiny dětí v předproduktivním věku do 15 let, přičemž nejpočetnější je skupina ve věku 0–4 roky (287 obyvatel). Vzhledem k migračnímu přírůstku v posledních letech, kdy se do obce stěhovaly mladé rodiny s dětmi, nedocházelo v Moravanech ve srovnání se zbytkem České republiky k tak výraznému stárnutí populace — průměrný věk se mezi lety 2014 a 2024 zvýšil pouze o 0,9 roku, zatímco v celé ČR o 1,4 roku.

Poměrně slabě jsou zastoupeni adolescenti a mladí dospělí ve věku 15–30 let, což může být důsledkem migrace této věkové skupiny za studiem či prací mimo obec. Celkově je patrné, že počet obyvatel v reprodukčním (15–49 let) a postreprodukčním věku (50 let a více) převyšuje dětskou složku, avšak při pokračujícím trendu stěhování mladých rodin do obce lze očekávat další posilování mladších věkových skupin.

Z věkové pyramidy je rovněž patrné, že počet žen (1 836) převyšuje počet mužů (1 762). Je zřejmé, že s rostoucím věkem dochází ke změně poměru mezi pohlavími v jednotlivých věkových kategoriích. V předproduktivním věku převažují chlapci (399 chlapců ve věku 0 až 14 let) oproti dívkám (389 dívek ve věku 0 až 14 let). Mezi obyvatelstvem v produktivním a postproduktivním věku však již převažují ženy — v produktivním věku (15–64 let) je evidováno 1 201 žen oproti 1 170 mužům a v postproduktivním věku (65 let a více) je 246 žen oproti 193 mužům. Tento vývoj odpovídá obecnému trendu vyšší naděje dožití u žen. Přestože se stárnutí populace pro Moravany může do budoucna stát určitým rizikem, lze ho zmírnit aktivní podporou mladých rodin, například prostřednictvím dostupných startovacích bytů či zajištěním dostatečné kapacity mateřské a základní školy.



Obr. 8: Vývoj indexu stáří v obci Moravany, SO ORP Šlapanice a Jihomoravském kraji od roku 2017 do roku 2024

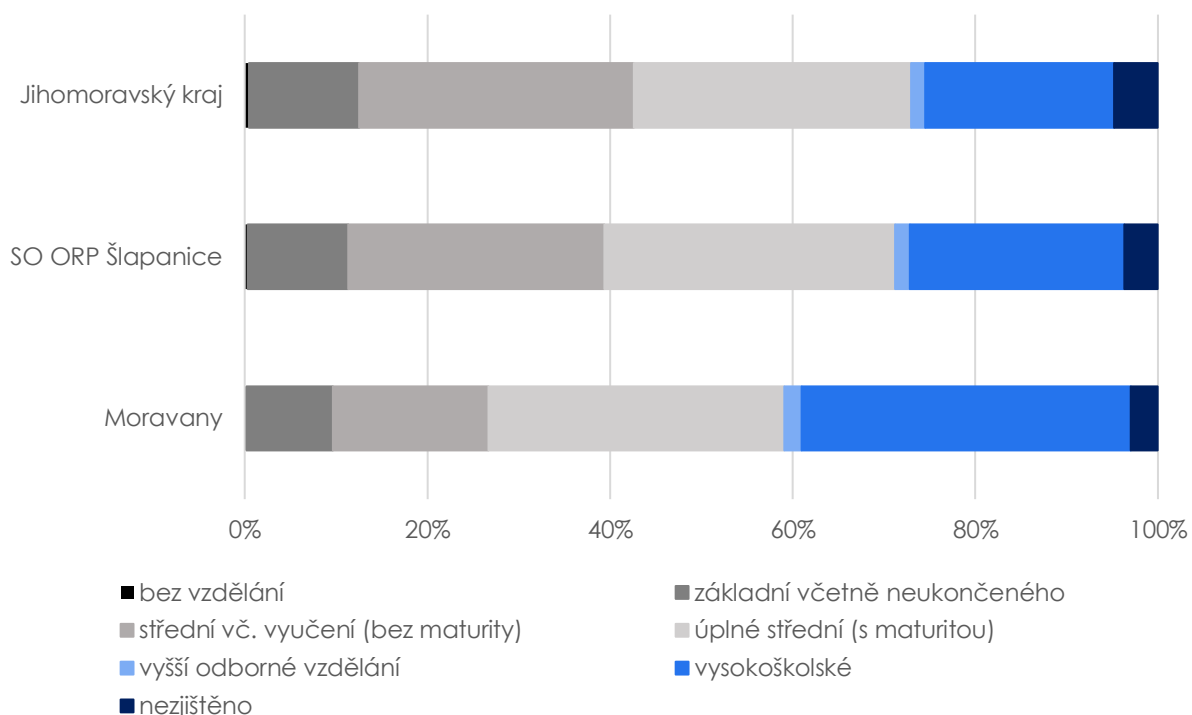
Zdroj: ČSÚ (2025): Veřejná databáze

Obrázek 8 znázorňuje vývoj indexu stáří¹ v obci Moravany a ve vyšších správních celcích v období let 2017 až 2024. Ve všech sledovaných územních jednotkách – tedy v Moravanech, správním obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) Šlapanice i v Jihomoravském kraji – lze pozorovat celkový nárůst tohoto ukazatele. V Moravanech však index stáří rostl o něco rychleji než v nadřazených správních celcích, a to z hodnoty 51,9 v roce 2017 na 60,6 v roce 2024. Pro srovnání, v SO ORP Šlapanice se zvýšil z 94,3 na 97,1 a v Jihomoravském kraji z 123,5 na 130,0. Tento vývoj naznačuje pozvolné, avšak trvalé stárnutí populace i na úrovni obce Moravany.

I tak je hodnota indexu stáří v Moravanech výrazně nižší než v nadřazených správních celcích a po celé sledované období se držela výrazně pod hodnotou 100, což znamená převahu předproduktivní složky obyvatelstva nad složkou postproduktivní.

¹ Index stáří = poměr počtu obyvatel ve věku nad 65 let k počtu obyvatel ve věku do 14 let.

Obrázek 9 porovnává vzdělanostní strukturu obyvatel obce Moravany s vyššími správními celky. Graf znázorňuje rozdíly v zastoupení osob podle dosaženého vzdělání napříč sledovanými územními jednotkami. Obyvatelé Moravan se v porovnání s širším okolím vyznačují nižším podílem osob se základním vzděláním, včetně neukončeného (9,43 %), a také menším zastoupením osob se středním vzděláním bez maturity, tedy vyučených (17,05 %). Naopak je zde patrně vyšší podíl obyvatel s úplným středním vzděláním zakončeným maturitou (32,38 %) a výrazně vyšší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných osob (36,05 %). Tyto údaje ukazují na nadprůměrnou vzdělanostní úroveň obyvatel Moravan v porovnání s nadřazenými správními celky.



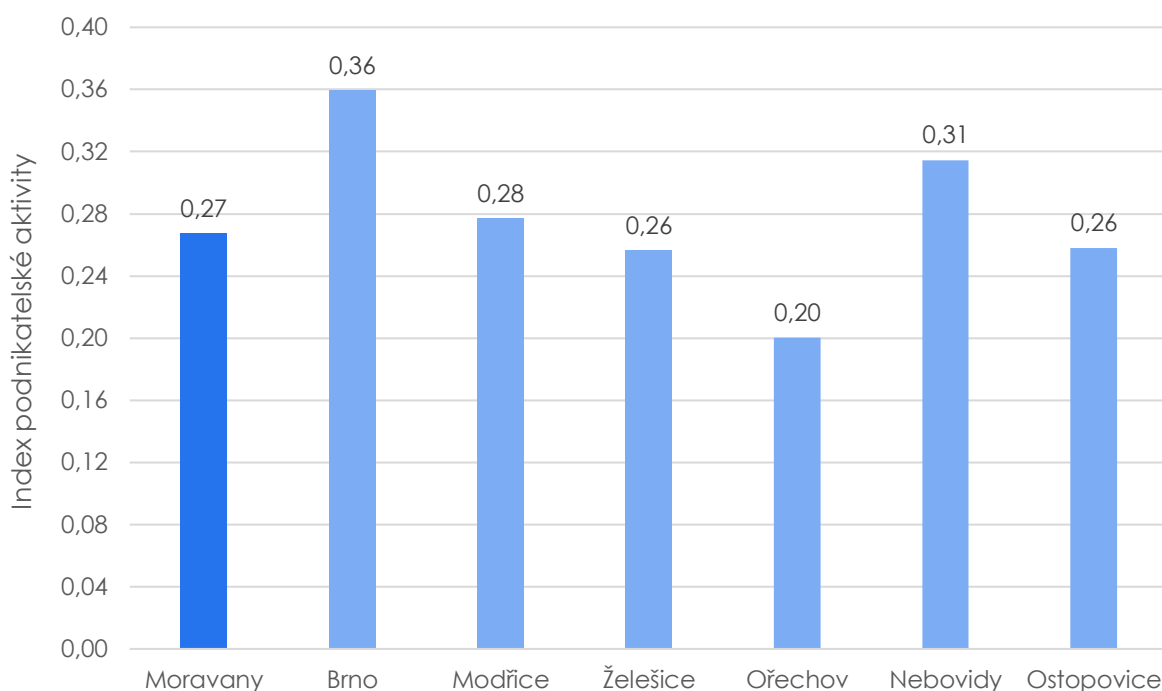
Obr. 9: Vzdělanostní struktura obyvatel v obci Moravany, SO ORP Šlapanice a Jihomoravském kraji
Zdroj: ČSÚ (2025): SLDB 2021

Lze tedy konstatovat, že obec Moravany se ve srovnání s vyššími správními celky vyznačuje nadprůměrnou vzdělaností svých obyvatel. Tato skutečnost může představovat významnou výhodu, neboť obyvatelé s vyšším vzděláním bývají zpravidla lépe materiálně zajištěni a zároveň vykazují větší ochotu aktivně se zapojovat do veřejného a společenského života v obci.

1.3 Ekonomika a situace na trhu práce

Dle Českého statistického úřadu bylo v obci Moravany k 31. 12. 2024 registrováno celkem 950 podnikatelských subjektů. Přibližně 70 % všech podnikatelských subjektů působí v terciárním sektoru služeb, cca 22 % v sekundárním sektoru, tedy v průmyslu a stavebnictví a pouze cca 3 % subjektů působí v primárním sektoru, tedy zemědělství, lesnictví a rybářství.

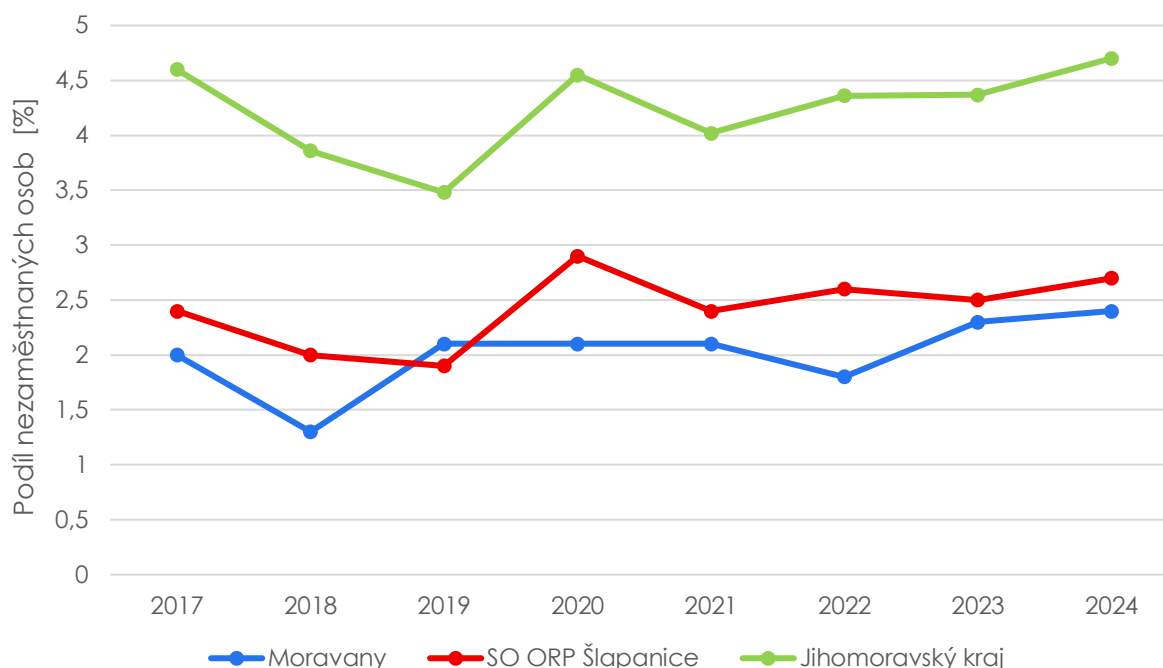
Dle Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021 bylo v obci evidováno celkem 2 030 ekonomicky aktivních občanů, z toho 1 543 byli zaměstnanci, 21 osob podnikalo, 255 osob pracovalo na vlastní účet a 74 osob bylo nezaměstnaných. U 137 osob nebylo jejich pracovní postavení zjištěno. Zbýlých 1 546 osob bylo mimo pracovní sílu (ekonomicky neaktivní obyvatelstvo – žáci, studenti, důchodci, osoby na rodičovské dovolené).



Obr. 10: Index podnikatelské aktivity v obci Moravany a v sousedních obcích za rok 2024
Zdroj: ČSÚ (2025): Veřejná databáze

Index podnikatelské aktivity² v obci Moravany činí 0,27, jak ukazuje obrázek 10. V porovnání s ostatními obcemi se jedná spíše o průměrnou hodnotu. Zvýšení podnikatelské aktivity v obci by mohlo přispět k dalšímu rozvoji obce, podpoře veřejného života a také k diverzifikaci pracovních příležitostí.

Mezi nejvýznamnější společnosti sídlící v Moravanech patří **JULI Motorenwerk, s.r.o.**, zabývající se výrobou elektromotorů, **KPP – Living for Flooring**, výrobce podlahových krytin, **AQUA product s.r.o.**, specializující se na zařízení pro úpravu vody, dále výrobce dopravního značení **GS PLUS s.r.o.**, zemědělský podnik **Bobrava a.s.**, výrobce a dodavatel pružin **Alcomex Spring Works, s.r.o.** či stavební firma **STAVOPROJEKTA stavební firma, a.s.** a **ZEMAKO, s.r.o.** Kromě těchto podniků působí v Moravanech i řada dalších menších firem, přičemž významní zaměstnavatelé se nacházejí rovněž v blízkém okolí, zejména v krajském městě Brně a v sousedních Modřicích.

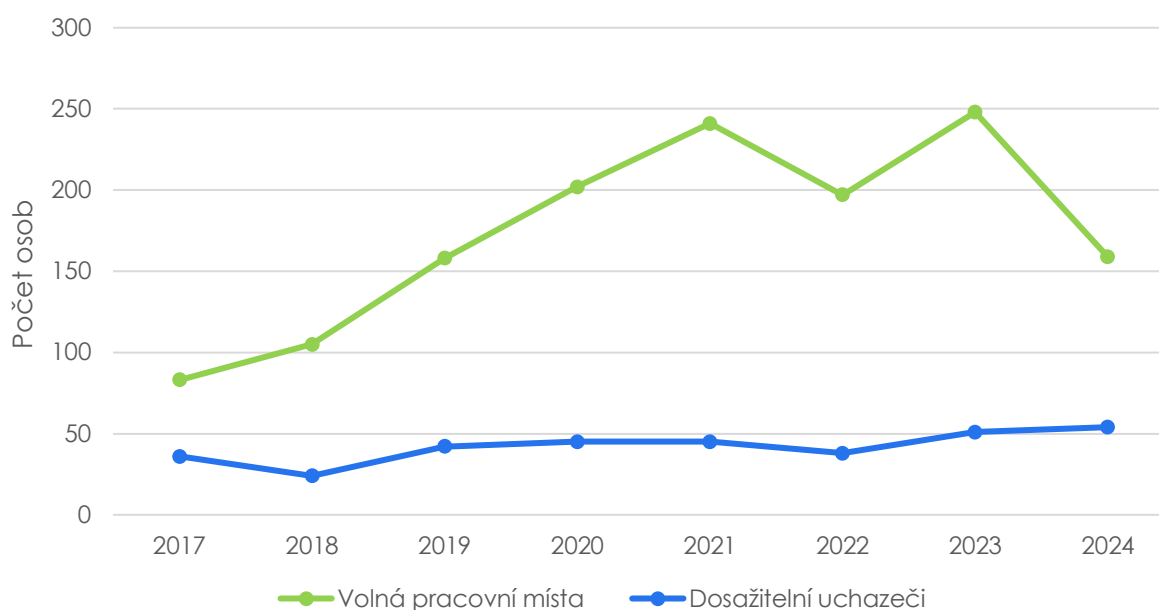


Obr. 11: Vývoj podílu nezaměstnaných osob v obci Moravany, SO ORP Šlapanice a Jihomoravském kraji v letech 2017–2024 k datu 31. 12.

Zdroj: MPSV (2025): Integrovaný portál MPSV – statistiky

² Počet podnikatelských subjektů na jednoho obyvatele obce

Graf na obrázku 11 znázorňuje vývoj podílu nezaměstnaných osob v letech 2017–2024 v obci Moravany, ve správním obvodu ORP Šlapanice a v Jihomoravském kraji. Z grafu je patrné, že Jihomoravský kraj vykazuje po celé sledované období nejvyšší míru nezaměstnanosti, která se pohybuje mezi 3,5–4,5 %, zatímco ORP Šlapanice má nezaměstnanost nižší, většinou v rozmezí 2–3 %. V Moravanech je nezaměstnanost dlouhodobě nejnižší, po poklesu na přibližně 1,3 % v roce 2018 se stabilizovala kolem 2 %, a v roce 2024 dosahuje hodnoty zhruba 2,3–2,4 %. Celkově tak lze konstatovat, že nezaměstnanost v Moravanech je trvale nižší než průměr v ORP Šlapanice i v Jihomoravském kraji, což svědčí o příznivé ekonomické situaci obce a dobré dostupnosti pracovních příležitostí.



Obr. 12: Vývoj dosažitelných uchazečů o práci a volných pracovních míst v obci Moravany v letech 2017–2024 k datu 31. 12.

Zdroj: MPSV (2025): Integrovaný portál MPSV – statistiky

Obrázek 12 prezentuje vývoj dosažitelných uchazečů o práci a volných pracovních míst v obci Moravany v letech 2017 až 2024, a to vždy k 31. 12. daného roku. Počet dosažitelných uchazečů o práci má ve sledovaném období rozkolísaný trend, avšak průměrná hodnota se v průběhu let udržuje okolo 40 osob.

Počet volných pracovních míst byl za celé sledované období vyšší než počet dosažitelných uchazečů. Nejmenší rozdíl mezi počtem dosažitelných uchazečů oproti počtu volných míst byl v roce 2017, kdy na 36 uchazečů připadalo 83 volných míst, největší poté v roce 2023, kdy na 51 uchazečů připadalo 248 volných míst.

Obec Moravany v oblasti zaměstnanosti těží jak z přítomnosti silných zaměstnavatelů na jejím území, tak i z blízkosti správních center, především krajského města Brna, kam za prací velká část obyvatel Moravan dojíždí.

Tabulka 1: Vyjíždějící do zaměstnání a do škol z obce Moravany v roce 2021

Obec Moravany	Vyjíždějící	Do zaměstnání	Do škol
Celkem	2 043	1 451	592
- vyjíždí v rámci okresu	435	283	152
- vyjíždí do jiných okresů kraje	1 545	1 117	428
- vyjíždí do jiných krajů	48	39	9
- vyjíždí mimo ČR	15	12	3

Zdroj: ČSÚ (2025): SLDB 2021

Z obce Moravany v roce 2021 celkově vyjíždělo do zaměstnání či do škol 2 043 obyvatel, což je více než polovina všech obyvatel obce. Do zaměstnání vyjíždělo 1 451 osob a do škol 592 žáků a studentů. Přehled vyjíždějících je uveden v tabulce 1 výše. Dle nejnovějších dat ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021 byly nejčastějšími cíli dojíždětky sídelní celky v okolí Moravan, především město Brno a Modřice. To potvrzuje silné socioekonomické napojení obce na regionální centra. K udržení obyvatel v obci bude do budoucna i nadále nutné zachovat a případně zlepšit dopravní spojení s hlavními centry dojíždětky.

1.4 Využití půdy a zemědělství

Rozloha katastrálního území obce Moravany činí 663,55 ha. Půdní fond je možné rozdělit do dvou základních skupin, a to na zemědělský půdní fond (orná půda, vinice chmelnice, zahrady, sady a trvalé travní porosty) a nezemědělský půdní fond (lesní půda, vodní plochy, zastavěné plochy a ostatní plochy).

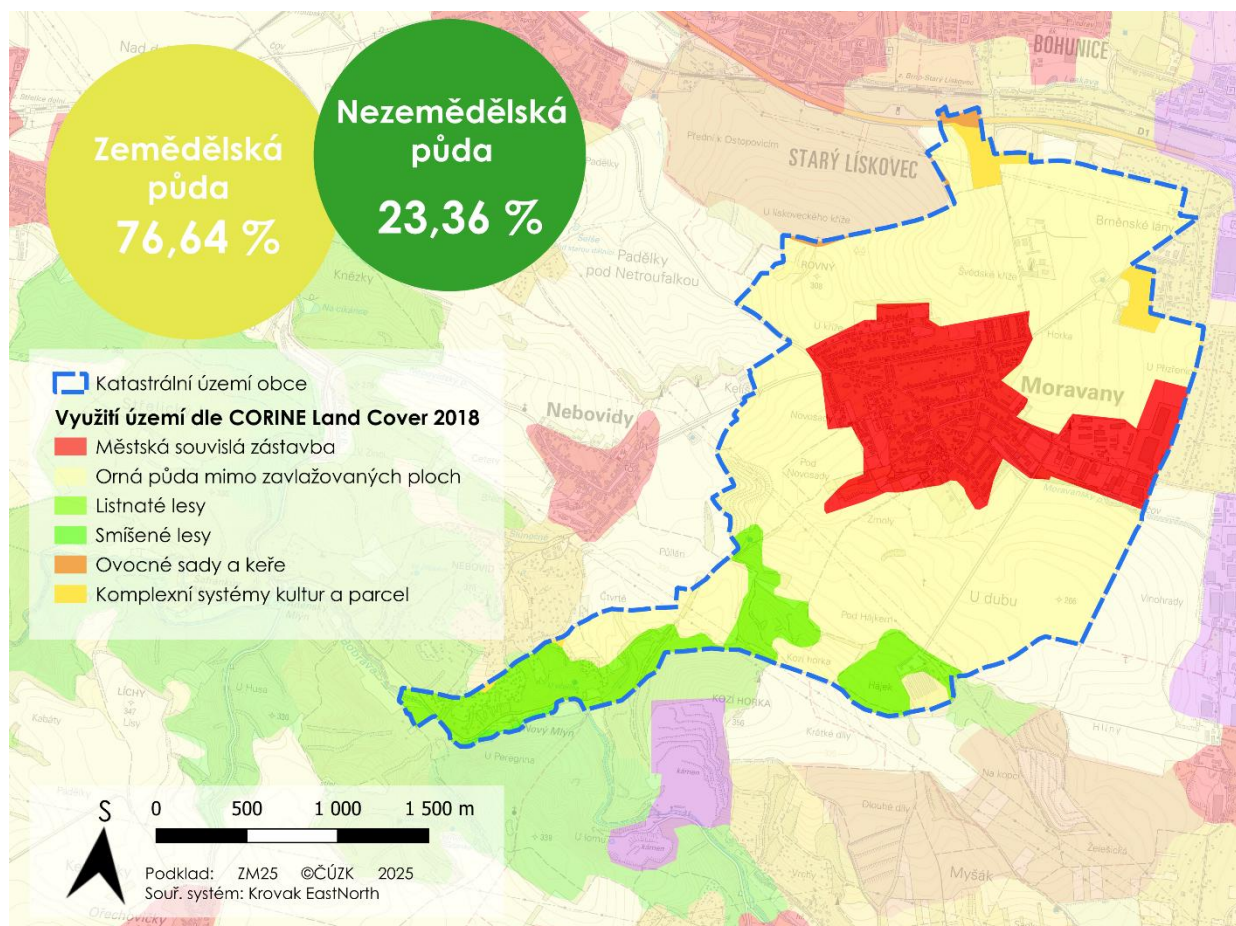
Tabulka 2: Využití půdy v obci Moravany k 31. 12. 2024

	Výměra (ha)	Podíl (%)
Zemědělská půda celkem	508,56	76,64
Orná půda	474,48	71,51
Zahrada	18,78	2,83
Vinice	0,31	0,05
Ovocný sad	7,25	1,10
Trvalý travní porost	7,76	1,17
Nezemědělská půda celkem	154,99	23,36
Lesní pozemek	52,45	7,90
Vodní plocha	2,34	0,35
Zastavěná plocha	34,94	5,27
Ostatní plocha	65,25	9,83

Zdroj: ČSÚ (2025): Veřejná databáze

Z hlediska využití území výrazně převažuje zemědělská půda nad půdou nezemědělskou. Největší část území obce zabírá orná půda (71,51 %) a ostatní plochy (9,83 %). Zástavba obce se rozkládá pouze na ploše zhruba 5 % celkové výměry. Tento fakt ukazuje na příměstský charakter území, kde je velká část území využívána pro výstavbu, a to jak obytnou, tak komerční.

Uvedené hodnoty korespondují i s mapou využití území obce, která je zobrazena na obrázku 13.



Obr. 13: Krajinný pokryv území obce Moravany

Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

Podkladová mapa: Základní mapa 1: 25 000, ČÚZK (2025); Corine Land Cover, CENIA (2018)

Zemědělská půda spadající do kukuřičné výrobní oblasti je obhospodařována především společností Bobrava a.s., případně i místními menšími zemědělci. Na orné půdě se pěstují především obiloviny, hrách, řepka nebo travní směsi, pěstuje se ale i např. proso nebo ředkev olejná. Malá část zemědělské půdy je také tvořena zahradami, které z převážné části přísluší obytným nemovitostem, nebo sady.

Nezemědělská půda je tvořena převážně ostatními plochami. V rámci Moravan se jedná především o komunikace a manipulační plochy u komerčních areálů, ale také plochy zeleně nebo neplodné půdy.



Obr. 14: Zemědělské plochy a průmyslový areál v obci Moravany – ul. Technická
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

V západní části území se nachází lesní pozemky. Jedná se převážně o lesy hospodářské nebo ochranné na mimořádně nepříznivých stanovištích. Jejich vlastnictví se dělí na lesy státní, obecní a soukromé (držené fyzickými nebo právníckými osobami), přičemž převážná většina lesů je obecních, část ovšem spadá i do vlastnictví státu a jsou obhospodařovány Lesy České republiky, s. p. Mezi nezemědělskou půdou se řadí také vodní plochy, které jsou zastoupeny místními vodními toky a nádržemi.



Obr. 15: Zemědělské plochy v obci Moravany – pohled z ul. K Pegasu
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

1.5 Cestovní ruch

Obec Moravany se nachází v atraktivním prostředí Jihomoravského kraje, v blízkosti města Brna a těží z přítomnosti zajímavých lokalit jak na svém území, tak i v okolí. Základní infrastrukturu pro cestovní ruch v obci tvoří cyklostezky a turistické trasy.

Zalesněná jihozápadní část katastru obce se svažuje k říčce Bobravě, která protéká územím Přírodního parku Bobrava. Tento park je oblíbeným cílem návštěvníků, a to jak pěších turistů, tak cyklistů. Územím parku prochází turistická trasa Údolím Bobravy o délce přibližně 14,6 km.



Obr. 16: Naučná stezka s tabulemi – téma voda v krajině (na poldru)
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

Obcí prochází turistická trasa se zelenou značkou, která začíná u železniční zastávky v Silůvkách, vede přes Ořechov a překračuje Bobravu, v jejímž údolí vstupuje do katastru Moravan. Zde vede kolem jednoho z přítoků Bobravy a dále do středu obce, kde končí u autobusové zastávky Moravany, Hlavní. Na turistické trase se také nachází naučná stezka Pohádkový potok (Bobrstezka), kterou v roce 2018 obec zrevitalizovala a doplnila zde naučné tabule, které seznamují návštěvníky s místní přírodou a zároveň poskytují herní prvky pro děti.

V roce 2019 obec ve stejném duchu revitalizovala původní studánku, kde byla nainstalována pumpa s kaskádovitým spádem - „studánka víly Vrbičky“.

Údolím Bobravy také prochází modrá turistická trasa. Ta začíná u železniční stanice ve Střelicích, u Radostic vstupuje do údolí Bobravy, kterým pokračuje až do Želešic, kde končí u autobusové zastávky Želešice, u Sulzrů.

Územím Moravan prochází dále několik cyklotras. Modrou turistickou značku od Radostic až k želešickému lomu kopíruje okružní cyklotrasa Bobrava, která dále pokračuje k soutoku Svratky se Svitavou a poté podél Svratky až ke koupališti Riviéra, odkud dále vede přes Nový Lískovec na Kamenný vrch, kde se stáčí na jihovýchod a pokračuje přes Starý Lískovec do Ostopovic a Střelic, kde u PP Střelická Bažinka vstupuje do údolí Bobravy. Celková délka trasy je 44,6 km.

Dále přes Moravany prochází cyklotrasa 403. Ta začíná v Kramolíně, zhruba 1 km od hráze vodní nádrže Dalešice a odtud pokračuje přes Mohelno, Ivančice, Dolní Kounice, Ořechov a Nebovidy do Moravan, kde kopíruje ulici Hlavní. Z Moravan poté pokračuje stezka k soutoku Svratky se Svitavou a napojuje se na další cyklotrasy. Její celková délka je 56,9 km.



Obr. 17: Kostel sv. Václava v Moravanech
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

V neposlední řadě Moravany protíná i cyklotrasa 5005 – Brněnské kolečko o celkové délce 72,6. km. Cyklotrasa vstupuje do Moravan směrem od Ostopovic, vede ulicí Žitná a poté sdílí trasu s cyklostezkou 403 až k soutoku Svratky a Svitavy. Dále poté pokračuje kolem Brna přes Tuřany, Šlapanice, Podolí, Bílovice nad Svitavou, Soběšice a Řečkovice dále do Bystrce, kolem Brněnské přehrady a Masarykova okruhu do Popůvek, Troubska a Ostopovic.

Kulturní dominantou obce Moravany je památkově chráněný Kostel sv. Václava, jenž byl založen už během 1. pol. 13. stol. Kolem poloviny 18. stol. však byla zahájena barokní přestavba. Stavba je hodnotnou umělecko-historickou památkou v majetku Římskokatolické farnosti Moravany. Pod tuto farnost spadají Moravany, Nebovidy a Nové Moravany. Nedaleko kostela se nachází obecní hřbitov.

Mezi další významné památky obce, kromě místního kostela, náleží i drobné sakrální objekty – tři kříže umístěné v zastavěné části, další tři stojící mimo intravilán obce a také zrestaurovaný smírčí kámen na návsi z 15. století.



Obr. 18: Smírčí kámen na návsi v obci Moravany
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

V obci se nenachází žádné ubytovací zařízení, je však možné využít nabídky soukromých ubytovatelů prostřednictvím ubytovacích portálů.

1.6 Technická infrastruktura

Podkapitola obsahuje komplexní charakteristiku technické infrastruktury v obci. Obec je napojena na veřejný vodovod, je plně elektrifikovaná a plynofikovaná. V celé obci je vybudovaná splašková kanalizace s ukončením na ČOV.

1.6.1 Zásobování pitnou vodou

Obec Moravany je napojena na veřejný vodovod. Majitelem vodovodu je obec Moravany a provozovatelem jsou Brněnské vodárny a kanalizace, a.s.

Na veřejný vodovod jsou až na drobné výjimky napojeny všechny nemovitosti v Moravanech. Pro rok 2025 je stanovena cena vodného na 35,82 Kč/m³.

Obec je zásobena gravitačně z vodojemu Nebovidy. Rozvodná síť je z let 1959 až 1994. Zdrojem vody pro skupinový vodovod a obec Moravany je zdroj vodárenské soustavy Březová II s úpravnou vody Švařec.

Nouzové zásobování v případě přerušení dodávky vody z místního zdroje je zajišťováno dopravou pitné vody cisternami ze zdroje NZV – Střelice, (dovozová vzdálenost 10 km). Pro nouzové zásobování mohou být využívány i domovní studny, pokud v nich bude zdravotně nezávadná voda, a to i v omezené kapacitě.

V budoucnu bude vodovodní síť rozšiřována dle realizace zástavby v souladu s územním plánem obce.

1.6.2 Kanalizace a čištění odpadních vod

V obci je provozována převážně jednotná kanalizace, jejímž majitelem a provozovatelem je obec Moravany. V rámci postupných rekonstrukcí kanalizační sítě je v obci budován oddílný kanalizační systém. Po dokončení splaškové kanalizace bude stávající potrubí sloužit k odvádění srážkových vod.

Tímto způsobem již byla vybudována oddílná kanalizace v ulicích Modřická, Hlavní a v uličce na Žitnou. V současnosti (rok 2026) probíhá projektová příprava III. etapy výstavby oddílné kanalizace v pěti ulicích starší části Moravan – Žitná, Květná, Růžová, Sadová a ve zbývající části ulice Hlavní.

Odpadní vody jsou odváděny do východní části obce, kde je umístěna mechanicko-biologická ČOV Moravany s kapacitou 5 550 ekvivalentních obyvatel. Přечиštěná voda je poté odváděna do Moravanského potoka.

Vzhledem ke konfiguraci terénu je stoková síť doplněna o dvě čerpací stanice s výtlaky (oblasti Jabloňový sad a Švédské kříže), kterými jsou odpadní vody čerpány do gravitační části kanalizace v povodí ČOV.

V rozvojových částech obce bude odvádění odpadních vod řešeno oddílným způsobem. Aktuální cena stočného (od července 2024) je 42,40 Kč/m³ bez DPH.



Obr. 19: ČOV v obci Moravany, Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

1.6.3 Odpadové hospodářství

Obecní systém odpadového hospodářství na území obce Moravany upravuje obecně závazná vyhláška obce Moravany o stanovení obecního systému odpadového hospodářství č. 1/2023.

Svoz komunálního i tříděného odpadu zajišťuje svozová firma FCC Česká republika, s.r.o. Obyvatelé Moravan mají možnost třídít odpad prostřednictvím tříděného sběru odpadu do zvláštních sběrných nádob – biologické odpady, papír, plasty, sklo bílé a barevné, kovy a jedlé oleje a tuky.

V obci se nachází celkem 19 stání se sběrnými nádobami na tříděné odpady. Kontejnerů na tříděné odpady je v obci dostatek, nové kontejnerové stání je plánované pouze u nově vznikající sportovní haly. Na veřejných prostranstvích v obci jsou rovněž rozmístěny odpadkové koše na drobný směsný komunální odpad.

Ve východní části obce, v blízkosti ČOV, se nachází také sběrné místo s obsluhou. Na sběrném místě mohou občané Moravan odkládat velkoobjemový odpad, nebezpečný odpad, stavební suť, kovy, sklo (směsné i bílé), bioodpad, papír a elektrospotřebiče. Sběrné místo je otevřeno pravidelně, vždy ve středu odpoledne a v sobotu dopoledne.



Obr. 20: Sběrné místo u ČOV v obci Moravany, Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

1.6.4 Vytápění a elektřina

Obec je plně plynofikovaná. Současné připojení je dostačující a v případě další výstavby budou stávající vedení prodloužena do nových lokalit. Provozovatelem plynové soustavy je společnost GasNet, s.r.o.

Obec Moravany je napojena na elektrickou síť, jejímž provozovatelem je společnost EG.D, s.r.o. V současné době je pokrytí elektrickou sítí v obci dostačující, rozšiřování bude prováděno dle požadavků nové výstavby.

Vytápění domácností je řešeno individuálně, nejčastěji plynem nebo elektřinou, případně i spalováním pevných paliv nebo tepelnými čerpadly.

Obec disponuje bezdrátovým rozhlasem. Kromě obecního rozhlasu mohou občané využít i informace z aplikace MUNIPOLIS. Pokrytí mobilního signálu je na území obce dostačující.

V obci je zajištěno připojení k internetu prostřednictvím kabelového internetu. Působí zde také několik poskytovatelů internetových služeb, takže si občané mohou vybrat řešení, které jim nejlépe vyhovuje. Dostupnost internetového připojení je proto v obci považována za dostatečnou.

1.6.5 Dopravní obslužnost a infrastruktura

Dopravní síť v obci Moravany tvoří silnice III. třídy a místní komunikace. Severní okraj katastru obce Moravany protíná dálnice D1.

Silnice s označením III/15275 prochází obcí Moravany po ulici Hlavní ve směru z Nebovid do Brna a představuje hlavní dopravní osu pro cestu do Brna. Dle sčítání dopravy z roku 2020 projede průměrně po této komunikaci 4 244 vozidel/den, což představuje vysokou dopravní zátěž.

Silnice III/15276 vede ulicí Modřickou a silnice III/15273 směřuje od ulice Hlavní na Ostopovice. Všechny tyto silnice jsou ve správě Jihomoravského kraje, resp. Správy a údržby silnic JmK, a jsou v dobrém technickém stavu.

Zbylé komunikace v obci tvoří místní komunikace ve správě obce – celkem jde o přibližně 10 km.

Jedním z hlavních problémů obce je hustý silniční provoz, včetně průjezdu kamionové dopravy. Ten s sebou přináší časté nedodržování rychlosti, rizikové přecházení vozovky, zvýšenou hlučnost a prašnost. Situaci dále zhoršuje nevyhovující stav či absence některých chodníků. V dotazníkovém průzkumu se nejčastěji objevovaly připomínky ke stavu chodníků a jejich nedostatečné síti, zejména v ulicích Žitná, Modřická, Sadová, Růžová či Novosady.



Obr. 21: Křižovatka ulic Hlavní a K Pegasu
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

Významná část podnětů se týkala také bezpečnosti chodců a nedostatku přechodů pro chodce, především na ulici Hlavní (v okolí křižovatek Sadová, Novosady, Růžová či Nebovidská) a u školy a školky.

Obyvatelé rovněž v dotaznících upozorňovali na nedostatek parkovacích míst, zejména v oblasti Jabloňového sadu a v centru obce a na nevhodné parkování na chodnících.

Vzhledem k názorům vyjádřeným v dotazníkovém šetření je důležité, aby obec nadále investovala do zlepšení stavu komunikací, a především chodníků a parkovacích míst.

Tabulka 3: Silniční doprava do vybraných sídel

Sídlo	Vzdálenost [km]	Doba jízdy [min]	Počet obyvatel v sídle
Brno	8	13	402 739
Modřice	8	10	5 755
Rajhrad	10	10	4 136
Rosice	20	16	6 784

Zdroj: Mapy.cz (2025); ČSÚ (k 31. 12. 2024)

Autobusovou dopravu v obci zajišťuje dopravce IDS JMK. Obec je obsluhována linkami 502 (Brno, Ústřední hřbitov – Moravany – Ostopovice – Brno, Nemocnice Bohunice) a 501 (Brno – Moravany – Nebovidy). Četnost autobusového spojení je považována za dostatečnou. Autobusy v Moravanech zastavují na třech lokalitách - „Moravany, Bohunická cesta“, „Moravany, Hlavní“ a „Moravany, Nebovidská“.

Železniční trať obcí neprochází, nejbližší železniční stanice se nachází ve městě Modřice.



Obr. 22: Autobusová zastávka „Moravany, Hlavní“
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

1.7 Občanská vybavenost

Podkapitola občanské vybavenosti obsahuje zhodnocení současné situace v oblastech bydlení, školství, zdravotnictví, kultury, sportu a služeb v obci Moravany. Dále zahrnuje také informace týkající se informačního servisu a správy obce.

1.7.1 Bydlení

Charakter bytové výstavby v obci Moravany je především individuální bydlení v rodinných domech v zastavěných částech obce, případně bydlení v bytových domech. Dle Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021 se v obci nachází celkově 900 domů, přičemž 874 z nich je rodinných a 18 bytových. Zbylé domy připadají na ostatní budovy. Z celkového počtu 900 domů jich bylo 573 vystavěno nebo rekonstruováno po roce 2000, což koresponduje s prudkým nárůstem počtu obyvatel v novém tisíciletí.

Samotná obec nevlastní žádné obecní byty ani pozemky určené k výstavbě domů či bytů.



Obr. 23: Zástavba v ulici Tichá
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

Obec Moravany má územní plán z roku 2014, přičemž v roce 2025 byla zpracovaná Změna č. 2 a Změna č. 3 územního plánu Moravany. Změna č. 2 řeší převedení stávajícího územního plánu do nového datového modelu MMR pro tvorbu územních plánů (tzv. standardizace). Řešení Změny č. 3 územního plánu Moravany bylo prováděno již do standardizované podoby.

Moravany jsou z hlediska bydlení atraktivní lokalitou, jelikož se obec nachází v klidném prostředí a zároveň na dosah od městských center, poskytujících veškeré potřebné služby a vybavení. Lidé se do obce stěhují především z větších měst za klidem a krásnou přírodou.

1.7.2 Školství

Na území obce Moravany se v ulici Novosady nachází Mateřská škola Moravany, okres Brno-venkov, příspěvková organizace. V současnosti má školka šest tříd s celkovou kapacitou 138 dětí. Jedná se o třídy Bublinky, Korálky, Kostičky a Pastelky, speciální třídu pro děti s narušenou komunikační schopností Kapičky a běžnou třídu Ovečky, která je zřízena na detašovaném pracovišti, v Brně (Pšeník 381/18).



Obr. 24: Mateřská škola Moravany
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

Kapacita mateřské školy dlouhodobě nedostačuje, proto se obec v současnosti věnuje možnosti výstavby další budovy MŠ. Pro tento záměr již byla zpracována kompletní projektová dokumentace pro stavební povolení, které však dosud nebylo vydáno. Celou MŠ obklopuje prostorná zahrada vybavená herními prvky.

V obci Moravany se nachází také soukromá školka Babyboomer, v ulici Na Vyhliďce.



Obr. 25: Základní škola v obci Moravany
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

Základní vzdělávání v obci zajišťuje Základní škola Moravany, okres Brno-venkov, příspěvková organizace, která sídlí v ulici Školní. Škola má celkovou kapacitu 140 žáků a poskytuje vzdělávání pro děti od 1. do 5. ročníku. Součástí školy je školní družina s kapacitou 80 žáků a školní jídelna pro 140 stravovaných.

Kapacita školy s ohledem na velikost obce není dostačující, proto ji nemohou navštěvovat všichni žáci z Moravan. Pro děti z nespádových částí obce – ulic Jabloňová, Krátká, Na Rozcestí, U Hájku, V Jámách, Pod Remízkem, Lískovecká, Švédské kříže, Višňová, Luční, Brněnská, Bohunická cesta, je spádovou školou ZŠ Bosonožská v Brně-Starém Lískovci. Tato škola je spádová také pro všechny žáky druhého stupně z Moravan.

V Moravanech se nenachází žádná střední škola.

1.7.3 Zdravotnictví a sociální služby

V obci Moravany jsou zdravotnické služby poskytovány v prostorách budovy „Klubu důchodců“. Sídlí zde ordinace praktického a dětského lékaře.

Za specializovanými zdravotnickými službami musí občané dojíždět, zejména do blízkého města Brna, kde se nachází kompletní zdravotnické služby. V obci se nenachází žádná lékárna.



Obr. 26: Ordinace praktického lékaře v obci Moravany
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

V Moravanech rovněž nejsou žádná pobytová ani ambulantní zařízení sociálních služeb. Občané mohou využít služby blízké Oblastní charity Rajhrad, která poskytuje rovněž terénní služby. Obec nevlastní žádné sociální byty.

Moravany tedy disponují dobrou dostupností základních zdravotních služeb a veškeré další zdravotnické služby jsou snadno dostupné v blízkých větších sídlech.

1.7.4 Komerční služby

Obec Moravany nabízí obyvatelům a návštěvníkům širokou škálu komerčních služeb a zařízení, které zajišťují základní potřeby i služby volného času.

V obci funguje prodejna se smíšeným zbožím, kde je možné zakoupit potraviny a drobné každodenní potřeby. Prodejna je otevřena každý den, s výjimkou neděle.



Obr. 27: Prodejna se smíšeným zbožím v obci Moravany, Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

Cukrárna Tarta zajišťuje nabídku sladkých pochoutek a příjemné posezení, kavárna a vinný bar Píknik Moravany pak poskytuje prostor pro kávu i ochutnávku vín. Gastronomickou nabídku doplňují dvě restaurace – U Dvou líšek a Restaurace Moravanská Rychta, které poskytují stravovací služby pro místní obyvatele i návštěvníky obce.



Obr. 28: Restaurace U Dvou líšek v obci Moravany, Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

V obci se dále nachází květinářství, několik kadeřnictví, kosmetika, pedikúra, masáže a solárium, které pokrývají oblast péče o vzhled a relaxaci. Pro potřeby komunikace a doručování je k dispozici pošta, která spadá pod Brno. V obci je rovněž několik výdejních boxů (např. Z-BOX na ulici Jabloňová, Hlavní; PPL Parcelbox na ulici Hlavní; Penguin Box na ulici Vnitřní). Pro zajištění mobility seniorů obec využívá službu SENIOR TAXI.



Obr. 29: PPL Parcelbox na ulici Hlavní v obci Moravany
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

K dispozici je také knihovna, umístěná v budově Obecního úřadu, která podporuje vzdělávání a volný čas obyvatel.

Pro motoristy je v obci dostupný autoservis, který zajišťuje servisní a opravárenské služby vozidel.

Na ulici Za Humny se nachází také místní hřbitov.

Celkově obec Moravany nabízí dostatečnou nabídku komerčních služeb, která zajišťuje základní potřeby obyvatel a zároveň přispívá k rozvoji místního života. Za ostatními službami musejí občané dojíždět do okolních sídel, zejména do města Brna, kde se nacházejí kina, divadla a další služby.

1.7.5 Kultura, sport a spolky

V současné době působí v obci Moravany množství spolků, které se podílí na pořádání společenských, kulturních a sportovních událostí. Jedná se o spolky Vrabčák Moravany, z.s., Rybářský spolek Moravany, Honební společnost, Sportovní klub Moravany, F. K. Troopers, SK Moravany, TJ Pegas Brno (odloučené pracoviště), Český svaz včelařů, z. s. ZO Ořechov, Klub důchodců a Purple Club.



Obr. 30: Kulturní dům s Restaurací Moravanská Rychta v obci Moravany
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

Kulturní akce jsou zpravidla pořádány v kulturním domě, sportovní akce poté v tělocvičně. Sál v kulturním domě je hojně využíván. Další kulturní a sportovní akce se konají na návsi, nebo na hřišti za obchodem apod. Nově by zázemí pro větší sportovní i kulturní akce měla poskytnout sportovní hala, jejíž dokončení se předpokládá na jaře 2026.

V rámci sportovního vyžití mohou obyvatelé obce Moravany těžit jak z okolního přírodního prostředí s množstvím turistických a cyklistických stezek, tak i z řady sportovišť a sportovních hřišť, která se nachází na katastrálním území obce.



Obr. 31: Víceúčelové hřiště za obchodem v obci Moravany
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

Kromě tělocvičny se v Moravanech nachází multifunkční hřiště za obchodem, obecní rybník pro sportovní rybolov, tenisový kurt, venkovní ping-pongový stůl, nebo workoutové prvky. Za Jízdárnou je také travnatá plocha pro sportovní vyžití, například pro fotbal. V rámci rekonstrukce Jízdárny by zde do budoucna mělo vzniknout hřiště na beach volejbal.



Obr. 32: Tenisový kurt v obci Moravany
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)



Obr. 33: Dětské hřiště na ul. Tichá
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

Pro děti je v obci dostupných několik dětských hřišť. Jedná se o hřiště na ulicích Tichá, K Pegasu, Střední a U Hájku. Mnohým obyvatelům v Moravanech chybí hřiště pro starší děti, což by měl změnit připravovaný skatepark na ul. Modřická.



Obr. 34: Dětské hřiště na ul. K Pegasu
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

Možnosti sportovního vyžití jsou s ohledem na velikost obce dostačující a do budoucna se počítá s jejich dalším rozšířením. Významnou investicí je v tomto směru zejména sportovní hala. Za širší nabídkou kulturních či sportovních aktivit dojíždějí obyvatelé Moravan do okolních větších měst.

1.7.6 Informační servis obce

K primární informovanosti obyvatel slouží webové stránky obce, prostřednictvím kterých jsou občané informováni o aktuálním dění v obci, podstatných událostech a informacích, jako jsou například upozornění na výpadky vody, elektřiny, pozvánky na kulturní či sportovní události apod. Webové stránky navíc obsahují současné a historické údaje o Moravanech a kontakty na vedení obce.

Občané si mohou dále vybrat z několika dalších možností, jak chtějí dostávat informace o akcích a aktualitách v obci, například prostřednictvím úřední desky, mobilní aplikace MUNIPOLIS, periodika Moravanské listy, nebo prostřednictvím facebookových stránek obce.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že občané nejčastěji čerpají informace ze zpravodaje Moravanské listy, který vychází čtyřikrát ročně (26,3 % respondentů). Následují sociální sítě (25,7 %) a webové stránky obce (23,6 % respondentů).



Obr. 35: Elektronická úřední deska v obci Moravany
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

1.7.7 Správa obce

Obec Moravany je dle rozsahu přenesené působnosti obcí I. typu, tedy obcí s obecním úřadem se základní působností. Moravany spadají pod obec s rozšířenou působností Šlapanice. Místně příslušným stavebním úřadem pro katastrální území obce je stavební úřad Šlapanice. Matriční úřad je pro občany Moravan ve městě Modřice. Obecní úřad Moravany je kontaktním místem Czech Pointu.

Zastupitelstvo obce tvoří 15 členů, kteří se scházejí pravidelně několikrát do roka. Obec je zastupována starostou, spolu s 1. a 2. místostarostou. Rada obce je pětičlenným výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a za její výkon se zodpovídá zastupitelstvu obce. V obci je zřízen Kontrolní a Finanční výbor, oba mají shodně tři členy. V obci je dále sestavena Stavební, Kulturní, Tisková komise a Komise pro Jabloňový sad.



Obr. 36: Obecní úřad Moravany
Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

Občané Moravan jsou povinni platit místní poplatky ze psů (400 Kč za psa, 600 Kč za každého dalšího psa téhož držitele, přičemž osoby starší 65 let platí 200 Kč, resp. 300 Kč). Za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů se poplatek nevybírání.

V obci Moravany je zaveden také poplatek za užívání veřejného prostranství, který je stanoven OZV obce Moravany č. 7/2024 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.

Rozpočet obce byl v celém sledovaném období, tj. od roku 2021, přebytkový. V posledním roce 2024 však došlo ke skokovému navýšení příjmů, což bylo způsobeno zejména přijatými investičními transfery. Přijaté transfery představují dotační finanční prostředky, určené k financování investic nebo konkrétních činností. Samotné daňové příjmy činily v roce 2024 75,07 mil. Kč, nedaňové příjmy 11,83 mil. Kč a kapitálové příjmy 75 000 Kč.

Stručný přehled skutečných příjmů a výdajů obce za poslední čtyři roky je uveden v tabulce 4.

Tabulka 4: Přehled příjmů a výdajů obce Moravany (k 31.12.)

	2021 (Kč)	2022 (Kč)	2023 (Kč)	2024 (Kč)
PŘÍJMY	78 869 131	76 766 802	85 002 247	180 887 376
VÝDAJE	39 499 797	52 601 988	55 187 067	112 238 180
SALDO	39 369 334	24 164 814	29 815 180	68 649 196

Zdroj: Monitor.statnipokladna (2025)

Obec zaměstnává 2 účetní, 5 referentek, 1 pracovníci úklidu, 6 technických pracovníků, 1 správce obecních budov, 1 obsluhu sběrného místa, 1 knihovnici a 1 správce ČOV.

Obec Moravany působí ve dvou místních organizacích, které jsou zaměřeny na společný koordinovaný rozvoj území. Jedná se o Dobrovolný svazek obcí Šlapanicko (nově Společenství obcí Šlapanicko) a dále Místní akční skupinu Bobravu, z.s.

Řešení přestupků je postoupeno obci s rozšířenou působností, tedy Městskému úřadu Šlapanice na základě veřejnoprávní smlouvy. Moravany nedisponují vlastní obecní policií a spadají do okrsku PČR obvodní oddělení Rajhrad.

1.8 Životní prostředí

Obec Moravany se nachází v prostředí Jihomoravského kraje, na pomezí České vysočiny a Západních Karpat, kde se rozprostírá v Bobravské vrchovině. V blízkém okolí obce se nachází urbanizovaný celek města Brna.

Na území obce se nenachází žádná velkoplošná ani maloplošná zvláště chráněná území, ani lokality soustavy NATURA 2000. Na území Moravan se nachází jeden památný strom, a to konkrétně Lípa malolistá u Nového mlýna v západní části území, v údolí říčky Bobravy.

Významným územím z hlediska ochrany přírody v blízkém okolí obce je Přírodní park Bobrava, rozprostírající se kolem říčky Bobravy. Z chráněných území v blízkosti Moravan je dále možné zmínit například přírodní památky Střelický les nebo Střelická bažinka, národní přírodní památku Červený kopec nebo přírodní rezervaci Bosonožský hájek a Kamenný vrch.

Ochrana přírody je tak v Moravanech realizována především prostřednictvím významných krajinných prvků (VKP) a územního systému ekologické stability (ÚSES). VKP dle zákona představují lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy, registrované VKP na území obce představuje celkem 6 prvků, nacházejících se převážně v jižní části území.

V obci Moravany se nachází prvky regionálního územního systému ekologické stability, konkrétně skladebné části regionálního biokoridoru RK 1489, a to vložené lokální biocentrum RK 1489/BC 1 a navazující úsek mezi vloženými biocentry RK 1489/BK 1. Skladebné prvky ÚSES na území obce představují lokální biokoridory (LBK) a lokální biocentra (LBC). V územním plánu jsou vymezena 4 LBC, z nichž 3, nacházející se v jižní části katastrálního území, jsou stabilizovaná a 1, nacházející se na severu katastrálního území, navržené. Dále se na území obce nachází 7 LBK, z nichž 4 jsou stabilizované a 3 jsou navržené, přičemž stabilizované biokoridory se opět nachází na jihu území a navržené na severu.

Z hlediska ochrany životního prostředí lze konstatovat, že přírodní hodnoty území obce jsou průměrné, existuje zde však výrazný kontrast mezi jižní a severní částí katastru. Zatímco jihu katastru obce dominuje údolí říčky Bobravy, spolu s harmonicky uspořádanou krajinou kombinující zemědělské pozemky, menší lesní celky a roztroušenou rekreační zástavbu, severní část katastru sestává převážně z intenzivně hospodářsky obdělávané půdy, ohrožené jak vodní, tak větrnou erozí, spolu s plochami obytné a komerční zástavby.

Lesní porosty jsou buď listnaté nebo smíšené. Z jehličnanů je významná především borovice, nacházející se na extrémních stanovištích, obzvláště na svazích údolí Bobravy, z listnáčů je hojně rozšířený invazivní tmovník akát, z původních druhů se vyskytují především duby, jilmy, jasany a lípy.



Obr. 37: Moravský rybník, Zdroj: ENVIPARTNER, s.r.o. (2025)

Nejvýznamnějším tokem na území Moravan je říčka Bobrava. Ta pramení nad Domašovem. Jižní částí katastru Moravan prochází Bobrava jen krátce, v délce zhruba 1 km a dále pokračuje až k Popovicím, kde se vlévá do Svratky. Přimo v intravilánu obce Moravany pramení Moravský potok, který je až k ulici Slunná zatrubněný a z obce pokračuje dále do Modřic, kde se vlévá do Mlýnského náhonu řeky Svratky. V obci a jejím okolí se také nachází několik vodních nádrží. Na Moravském potoce se nachází Moravský rybník a na jihozápadním okraji obce byl vybudován suchý poldr.

1.9 SWOT analýza

SWOT analýza je dnes již standardní analytickou metodou nejen regionálního rozvoje, jejíž podstatou je odhalení a současně vzájemné porovnávání vnitřních silných a slabých stránek a vnějších podmínek působících na obec. Jedná se o analýzu hlavních tendencí současného a budoucího vývoje obce.



Silné stránky (anglicky **Strengths**)

Popisují výhody a přednosti obce. Odpovídají na otázku „Co je na nás dobré?“

Slabé stránky (anglicky **Weaknesses**)

Popisují slabiny a nedostatky obce. Odpovídají na otázku „V čem máme rezervy?“



Příležitosti (anglicky **Opportunities**)

Popisují možnosti a šance pro budoucí rozvoj obce. Odpovídá na otázku „Co má pro nás potenciál?“

Hrozby (anglicky **Threats**)

Popisují rizika a potenciální ohrožení pro obec. Odpovídá na otázku „Co nás může poškodit?“



Smysl SWOT analýzy spočívá v akcentování silných stránek a odstraňování (nebo alespoň omezování) stránek slabých, čímž se zvyšuje pravděpodobnost budoucí realizace příhodných možností, a naopak se omezuje dopad pojmenovaných hrozeb. Výsledky SWOT analýzy slouží jako základ pro další analyzování obce, vymezení problémových oblastí a zaměření strategického plánu obce.

Kontinuální nárůst počtu obyvatel
Nízký průměrný věk obyvatel
Vzdělanost obyvatel
Poloha obce v zázemí velkého města
Kvalitní zázemí pro sportovní a volnočasové aktivity
Dobré dopravní spojení
Občanská vybavenost
Kvalitní zázemí pro děti (ZŠ, MŠ, dětská hřiště)
Komunikace obce s veřejností

Nedostatečná kapacita MŠ
Absence II. stupně ZŠ
Dopravní vytíženost hlavního tahu v obci
Nevyhovující stav některých komunikací a chodníků
Jednotná kanalizace v částech obce
Problematické parkování (zejména centrum obce, Jabloňový sad)
Nížší nabídka komerčních služeb v obci



Poloha obce v zázemí většího sídla
Zvýšení daňových příjmů díky růstu počtu obyvatel
Zkvalitnění stávající technické infrastruktury
Rozvoj cestovního ruchu
Rozvoj sportovišť s regionálním významem
Spolupráce v rámci DSO a MAS
Využití finanční podpory z fondů EU a národních programů k rozvoji obce

Stárnutí obyvatelstva
Nezájem obyvatel o veřejné dění a kulturní život v obci
Omezení dopravní obslužnosti
Nárůst silniční dopravy a zhoršování bezpečnosti silničního provozu
Snížení finanční dostupnosti bydlení
Developerský tlak na nekoncepční výstavbu
Dopady klimatické změny – záplavy, sucho, eroze
Zábor ZPF pro nezemědělské účely

2 NÁVRHOVÁ ČÁST

Návrhová část vychází z poznatků analytické části a SWOT analýzy. Reflektuje témata, která jsou pro další rozvoj obce stěžejní. Návrhová část postupuje od strategické vize ke konkrétním aktivitám.

2.1 Vize obce Moravany

Dlouhodobá vize určuje představu o budoucnosti obce Moravany, vyjadřuje, jak se bude obec rozvíjet a měnit. Strategická vize vychází zejména z poznatků analytické části. Realizace opatření napomůže k naplnění této vize a zajistí tak kvalitní životní prostor pro obyvatele obce Moravany.

Obec Moravany je atraktivním a příjemným místem pro život s kvalitní infrastrukturou a dostatečnými kapacitami občanské vybavenosti. Poskytuje bezpečné a komfortní bydlení pro všechny věkové skupiny a nabízí pestrou škálu kulturního, sportovního a společenského vyžití. Moravany pečují o čisté a zdravé životní prostředí, zachovávají svůj venkovský charakter a udržují upravená veřejná prostranství a zeleň. Důležitou hodnotou obce jsou dobré sousedské vztahy a aktivní zapojení obyvatel do života komunity, což posiluje pocit sounáležitosti a místní identity.

2.2 Strategické cíle a opatření

Strategické cíle vychází z potřeb občanů obce, definovaných prostřednictvím výstupů z dotazníkového šetření a zjištěných problémů v analytické části.

Obec Moravany si stanovila tři strategické cíle, kterých chce dosáhnout do roku 2030, tedy v horizontu následujících pěti let. Jednotlivá opatření jsou tematicky seskupena pod tyto strategické cíle. Každé opatření představuje soubor aktivit, které se věnují konkrétním oblastem rozvoje a určují způsob řešení klíčových problémů. Aktivity pak představují konkrétní kroky, činnosti nebo projekty, jejichž realizace napomáhá naplňovat strategickou vizi obce.

1. CÍL: MODERNIZACE A ROZVOJ INFRASTRUKTURY

1.1 Zlepšení kvality dopravní infrastruktury

1.2 Zlepšení stavu infrastruktury pro pěší a cyklistickou dopravu

1.3 Zlepšení kvality technické infrastruktury

2. CÍL: DOSTUPNÁ A KVALITNÍ OBČANSKÁ VYBAVENOST

2.1 Kvalitní a dostupné vzdělávání

2.2 Zlepšení kvality služeb

2.3 Podpora kultury, sportu a spolkového života

3. CÍL: ZVÝŠENÍ ATRAKTIVITY OBCE

3.1 Zlepšení stavu veřejných prostranství

3.2 Péče o životní prostředí

3 IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

Účelem implementace je zajistit úspěšné zavedení strategie do praxe řízení obce. Představuje popis přístupů a postupů, které umožní realizovat aktivity definované v návrhové části.

3.1 Zpřístupnění dokumentu

Dokument bude zveřejněn na webových stránkách obce Moravany a zároveň bude k nahlédnutí, případně zapůjčení v listinné podobě na obecním úřadě.

3.2 Hodnocení plnění strategie

Plnění strategie bude kontrolováno průběžně, bude vyhodnoceno, do jaké míry byla plánovaná opatření skutečně realizována, či z jakých důvodů realizována být nemohla. Současně budou případně přehodnoceny jednotlivé záměry z hlediska možnosti a potřeby jejich realizace.

3.3 Rozvojové aktivity

Implementační část Programu rozvoje obce Moravany zahrnuje seznam projektových záměrů, určených k realizaci v letech 2026-2030. Implementační část Programu rozvoje obce rovněž navazuje na Program rozvoje obce Moravany 2021-2026, a to především aktivitami, které nebyly v rámci předchozího období realizovány.

Rozvojová aktivita představuje již konkrétní projekt, nebo činnost (soubor činností), vedoucí k naplnění definovaných opatření obce. Každá aktivita má určenou prioritu realizace (nízká, střední, vysoká).

Cíl 1: Modernizace a rozvoj infrastruktury

Opatření 1.1: Zlepšení kvality dopravní infrastruktury

Název aktivity	Priorita	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
1.1.1 Rekonstrukce místních komunikací	střední	2029-2030	Starostka, Stavební komise	15 mil. Kč	Obec, MMR
<p>Obec Moravany plánuje rekonstrukci vybraných místních komunikací, které budou dotčeny výstavbou nové oddílné kanalizace (zejména ulice Žitná, Květná, Sadová, část ulice Hlavní). Cílem této aktivity je nejen uvedení komunikací do odpovídajícího technického stavu po ukončení zemních prací, ale také zlepšení jejich celkové kvality, bezpečnosti a komfortu pro obyvatele. Tam, kde to bude vhodné, budou komunikace upraveny také s ohledem na bezpečný pohyb pěších, bezbariérovost a odvodnění. Aktivita přímo navazuje na probíhající projekt výstavby oddílné kanalizační sítě, který si vyžaduje rozsáhlé zásahy do stávajících komunikací. Obec proto chce využít této příležitosti ke komplexnímu řešení infrastruktury, které povede ke zlepšení celkového vzhledu a funkčnosti dotčených ulic.</p>					
1.1.2 Zlepšení podmínek pro parkování v obytných zónách Moravan	střední	2029-2030	Starostka, Stavební komise, Komise pro Jabloňový sad	10 mil. Kč	Obec
<p>Obec Moravany se dlouhodobě potýká s nedostatkem parkovacích kapacit v některých částech obce, zejména v hustě obydlených lokalitách. V rámci plánovaných rekonstrukcí ulic Žitná, Květná, Sadová je proto cílem zlepšit podmínky pro parkování a zvýšit bezpečnost i plynulost dopravy. Součástí těchto úprav bude vybudování parkovacích zálivů podél komunikací, které umožní organizované a bezpečné stání vozidel mimo hlavní jízdní pruhy.</p>					
1.1.3 Zvyšování dopravní bezpečnosti	vysoká	2026-2028	Starostka, Stavební komise, SÚS JMK	5 mil. Kč	Obec, SÚS JMK
<p>Obec Moravany dlouhodobě usiluje o zklidnění dopravy a zvýšení bezpečnosti všech účastníků silničního provozu, zejména chodců a cyklistů, na nejvíce zatížených komunikacích. Klíčovým záměrem je rozšíření úsekového měření rychlosti na celou délku ulic Hlavní a Modřická, které jsou hlavními průjezdními trasami obcí a často zde dochází k překračování povolené rychlosti. Dalším plánovaným krokem ke zvýšení bezpečnosti je výstavba kruhového objezdu na výjezdu z Moravan směrem na obec Nebovidy, který by nahradil stávající nevyhovující křižovatku. Tato stavba je připravována ve spolupráci s obcí Nebovidy a Správou a údržbou silnic Jihomoravského kraje. Kruhový objezd přispěje k plynulejšímu a přehlednějšímu napojení a zároveň zpomalí dopravu v místě, kde často dochází ke kolizním situacím.</p>					

Opatření 1.2: Zlepšení stavu infrastruktury pro pěší a cyklistickou dopravu

Název aktivity	Priorita	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
1.2.1 Rekonstrukce a rozšíření chodníků na území obce	střední	2029-2030	Starostka, Stavební komise	12 mil. Kč	Obec
<p>V souvislosti s probíhající výstavbou oddílné kanalizační sítě na území obce plánuje obec Moravany také rekonstrukci a doplnění chodníků v dotčených lokalitách (zejména ulice Žitná, Květná, Sadová, část ulice Hlavní). Výkopové práce a pokládka kanalizačního potrubí zasahují nejen do vozovek, ale často i do přilehlých chodníků, jejichž technický stav je po ukončení prací nutné obnovit. Cílem aktivity je nejen uvedení chodníků do původního stavu, ale využití této příležitosti ke komplexní rekonstrukci a modernizaci pěších tras. Rekonstrukce se bude týkat rovněž ulice Růžová, v části ulice Střední je nutné vybudovat nový chodník.</p>					
1.2.2 Zpřístupnění krajiny a polních cest pro pěší a cyklisty v okolí Moravan	nízká	2026-2029	Starostka, okolní obce	1 mil. Kč	Obec
<p>Obec Moravany plánuje zpřístupnění a úpravu polních cest a stezek v okolí obce, které budou sloužit nejen pěším, ale také cyklistům a dalším návštěvníkům krajiny. Cílem je propojit přírodní lokality a významné body v okolí obce, čímž vznikne síť tras pro volnočasové aktivity a pohyb v přírodě, která nabídne nové možnosti pro místní obyvatele i turisty. Součástí opatření bude také nová výsadba dřevin a keřů, instalace odpočívadel a laviček.</p>					

Opatření 1.3. Zlepšení kvality technické infrastruktury

Název aktivity	Priorita	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
1.3.1 Výstavba oddílné kanalizace	vysoká	2026-2030 Projektová příprava 2030+ Realizace	Starostka, Stavební komise	80–100 mil. Kč Realizace	Obec, JMK
<p>V obci Moravany je vybudována převážně jednotná kanalizace, kterou jsou odpadní vody odváděny do východní části obce, kde je umístěna stávající ČOV Moravany. V rámci postupných rekonstrukcí kanalizační sítě je v obci budován oddílný kanalizační systém. V současnosti (rok 2026) probíhá projektová příprava III. etapy výstavby oddílné kanalizace v pěti ulicích starší části Moravan – Žitná, Květná, Růžová, Sadová a ve zbývajících částech ulice Hlavní. Samotná realizace výstavby proběhne do roku 2035.</p> <p>Na výstavbu oddílné kanalizace navazuje také rekonstrukce místních komunikací a chodníků v řešených lokalitách.</p>					
1.3.2 Zkvalitnění elektrické infrastruktury a veřejného osvětlení	střední	2026-2030	Starostka, Stavební komise, EG.D	---	Obec EG.D
<p>V některých lokalitách obce dosud nebylo elektrické vedení uloženo do země, což má negativní dopad nejen na vzhled veřejného prostoru, ale i na spolehlivost a bezpečnost dodávek elektřiny a rozvoj veřejného osvětlení. Postupně tedy bude docházet k převodu nadzemního vedení do země, a to v koordinaci s distributorem elektrické energie. Realizace bude probíhat postupně, v závislosti na technických možnostech a dostupnosti finančních prostředků ze strany distributora. Tento krok je důležitý i pro budoucí modernizaci a rozšiřování veřejného osvětlení v daných částech obce.</p>					
1.3.3 FVE na obecní budovy	střední	2030	Starostka, Stavební komise	2 mil. Kč	Obec, ModFond
<p>Obec Moravany plánuje instalaci fotovoltaických elektráren (FVE) na vybrané obecní objekty – konkrétně na střechu budovy bývalé jízdárny a nové sportovní haly. Cílem je využití obnovitelných zdrojů energie ke snížení energetické náročnosti veřejných budov, úspora provozních nákladů a zároveň vytvoření základních podmínek pro rozvoj komunitní energetiky v obci.</p>					

Cíl 2: Dostupná a kvalitní občanská vybavenost

Opatření 2.1 Kvalitní a dostupné vzdělávání

Název aktivity	Priorita	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
2.1.1 Rozšíření kapacit MŠ	střední	2026-2030	Starostka	20 mil. Kč	Obec, IROP
<p>Obec Moravany aktuálně zvažuje možnost rozšíření areálu mateřské školy o třetí budovu. Důvodem této úvahy je dlouhodobě rostoucí poptávka po umístění dětí do mateřské školy, přičemž stávající kapacity již nedostačují. O dalším vývoji tohoto záměru bude obec občany průběžně informovat. Konečné rozhodnutí o realizaci bude záviset na celé řadě faktorů – mimo jiné na možnostech financování (např. dotačních titulech), územně-technických podmínkách a aktuálním demografickým vývoji.</p>					
2.1.2 Rozšíření kapacity ZŠ o II. stupeň vzdělávání	nízká	2026-2030	Starostka	50 mil. Kč	Obec, IROP
<p>Aktivita je do strategie zařazena především na základě podnětů části obyvatel, kteří dlouhodobě upozorňují na potřebu zlepšit dostupnost vzdělávání v obci. V současné době však obec nemá kapacitní, finanční ani prostorové možnosti k realizaci projektu rozšíření základní školy o II. stupeň. Aktivita je proto vedena jako dlouhodobá a podmíněná a její případná příprava bude záviset na demografickém vývoji, finančních možnostech obce a dostupných dotačních titulech.</p>					

Opatření 2.2 Zlepšení kvality služeb

Název aktivity	Priorita	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
2.2.1 Rekonstrukce prodejný potravin	střední	2026	Starostka, Stavební komise	2 mil. Kč	Obec
<p>Obec plánuje rekonstrukci stávající prodejny potravin, cílem této investiční akce je modernizace interiéru budovy, která již nevyhovuje současným standardům z hlediska technického stavu, hygieny i komfortu pro zákazníky. Po dokončení stavebních a technických úprav bude prostor nabídnut novému nájemci, který zajistí provoz prodejny potravin a smíšeného zboží. Obec si klade za cíl zajistit v místě dlouhodobě udržitelnou a dostupnou službu pro občany, a to zejména pro seniory a obyvatele bez možnosti pravidelného dojíždění za nákupy. Rekonstrukce přispěje ke zlepšení občanské vybavenosti a podpoří zachování základních služeb přímo v obci.</p>					
2.1.2 Výstavba domu služeb na návsí	střední	2026-2027 Projektová příprava 2028-2030 Realizace	Starostka, Stavební komise	80 mil. Kč	Obec, SFDI
<p>Obec Moravany připravuje výstavbu nového domu služeb, který bude umístěn na návsi a stane se důležitou součástí veřejné infrastruktury v centru obce. V přízemí budoucího objektu se počítá s umístěním pobočky České pošty. Do domu služeb na návsi se dále přesunou zdravotnické služby, ZUŠ, knihovna a další. Obec má zpracovanou architektonickou studii, která řeší funkční a urbanistické začlenění stavby do prostoru návsi. V dalším kroku bude zadáno zpracování projektové dokumentace pro stavební povolení a následně dokumentace pro provedení stavby. Výstavba domu služeb přispěje k oživení návsi a posílení její role jako přirozeného společenského centra Moravan.</p>					
2.1.3 Podpora rozvoje služeb	střední	2026-2030	Starostka	---	Obec
<p>S ohledem na rostoucí počet obyvatel a jejich potřeby obec zvažuje kroky k rozvoji občanské vybavenosti. Cílem je podpořit vznik nových služeb a zlepšení stávajících, které by přispěly ke komfortu života v obci a snížily nutnost dojíždění do okolních měst. V rámci těchto úvah se obec zaměřuje například na možnost zřízení výdejny léčiv, která by občanům umožnila snadnější přístup k lékům na předpis. Další diskutovanou oblastí je zkvalitnění nabídky potravin, především čerstvého ovoce a zeleniny, ideálně s důrazem na lokální nebo regionální původ. Obyvatelé rovněž vyjadřují zájem o otevření kvalitní restaurace nebo bistra, které by nabídlo denní menu a prostor pro společenské setkávání.</p>					

2.1.4 Rekonstrukce hospodářských objektů Jízdárny pro drobné služby	střední	2030	Starostka, Stavební komise	20 mil. Kč	Obec
<p>V návaznosti na plánovanou revitalizaci bývalé jízdárny připravuje obec Moravany také rekonstrukci přílehlých hospodářských budov, které jsou v současnosti ve špatném technickém stavu a dlouhodobě nevyužívané. Záměrem je přetvořit tyto prostory na funkční zázemí pro drobné služby a podnikatelské aktivity, které v obci aktuálně chybí nebo jsou nedostatečně dostupné. Po rekonstrukci by zde mohly vzniknout například prostory pro kadeřnictví, masáže, rehabilitace, dílny, nebo kanceláře pro drobné podnikatele. Obec tímto krokem reaguje na poptávku po základních službách v docházkové vzdálenosti a zároveň podporuje místní ekonomiku a zaměstnanost.</p>					

Opatření 2.3 Podpora kultury, sportu a spolkového života

Název aktivity	Priorita	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
2.3.1 Podpora činnosti místních spolků	nízká	2026-2030	Starostka, Kulturní komise	250 tis. Kč / rok	Obec
<p>Obec Moravany si váží aktivní činnosti místních spolků, které se podílejí na rozvoji komunitního života, kulturního a sportovního vyžití, i na péči o místní tradice a hodnoty. Vedení obce se dlouhodobě zaměřuje na podporu těchto spolků a organizací, které významně přispívají k rozmanitosti a kvalitě života v obci.</p>					
2.3.2 Podpora kulturních a společenských akcí	nízká	2026-2030	Starostka, Kulturní komise	150 tis. Kč / rok	Obec
<p>Obec Moravany si klade za cíl podporovat a rozvíjet kulturní a společenský život v obci. Vedení obce dlouhodobě investuje do pořádání a podporování různých kulturních, sportovních a společenských akcí, které přispívají k posilování komunitního života, vzájemné soudržnosti a dobrým vztahům mezi obyvateli.</p>					
2.3.3 Hřiště na beach volejbal	nízká	2026-2027	Starostka, Sportovní komise	500 tis. Kč	Obec
<p>Obec Moravany plánuje rozšířit nabídku sportovních aktivit vybudováním nového hřiště na beach volejbal v areálu jízdárny. Cílem této aktivity je vytvořit atraktivní prostor pro letní sportovní vyžití obyvatel všech věkových kategorií a podpořit rozvoj volnočasových možností přímo v obci. Projekt je ve fázi příprav, zvažuje se rozsah úprav, technické řešení i možnosti financování. Obec věří, že toto nové sportoviště obohatí komunitní život v Moravanech a podpoří zdravý životní styl obyvatel.</p>					
2.3.4 Rekonstrukce travnaté plochy za jízdárnou	nízká	2028	Starostka, Sportovní komise	300 tis. Kč	Obec
<p>Obec Moravany připravuje rekonstrukci travnaté plochy nacházející se za jízdárnou. Hřiště slouží nejen pro organizovaný sport, ale také jako volně přístupné místo pro rekreační sportování dětí, mládeže i dospělých. Vzhledem ke zhoršenému technickému stavu povrchu a celkovému opotřebení zařízení je plánována jeho obnova. Obnova bude také spočívat v zavlažování plochy tak, aby zde vznikl travnatý porost pro bezpečné sportování, především k využití fotbalových aktivit a jiných. Cílem této investice je zvýšit kvalitu zázemí pro sportovní aktivity a prodloužit životnost celého areálu. Opravená plocha bude i nadále sloužit široké veřejnosti a podpoří aktivní způsob trávení volného času v obci.</p>					

2.3.5 Nový skatepark	nízká	2027	Starostka, Sportovní komise	5 mil. Kč	Obec
<p>V rámci podpory sportovního vyžití dětí a mládeže se plánuje vybudování nového skateparku v blízkosti průmyslové zóny Modřice. Cílem této aktivity je nabídnout mladé generaci bezpečný, moderní a legální prostor pro jízdu na skateboardu, koloběžce, in-line bruslích nebo BMX kole. Lokalita u průmyslové zóny byla vytipována jako vhodná díky své dostupnosti, minimálnímu rušení obytné zástavby a dostatečnému prostoru pro vybudování areálu. Obec vidí ve výstavbě skateparku důležitý krok ke zlepšení sportovní infrastruktury a nabídky volnočasových aktivit v regionu.</p>					
2.3.6 Výběh pro psy	nízká	2026	Starostka	300 tis. Kč	Obec
<p>Obec Moravany připravuje realizaci nového veřejného prostoru – oploceného výběhu pro psy, který bude umístěn v lokalitě u rybníka. Cílem projektu je nabídnout místním pejskařům bezpečné a vhodné místo, kde budou moci volně venčit své psy a zároveň podpořit komunitní setkávání v příjemném přírodním prostředí. Plánovaný výběh bude oplocený a vybavený základní infrastrukturou – lavičkami, odpadkovými koši s pytlíky na psí exkrementy a jednoduchými prvky pro pohybovou aktivitu psů (např. agility překážky). Důraz bude kladen na bezpečnost, dostupnost a estetické začlenění do okolní krajiny.</p>					
2.3.7 Úprava prostor bývalé jízdárny pro komunitní a sportovní akce	střední	2030	Starostka, Stavební komise, Sportovní komise	30 mil. Kč	Obec
<p>Obec Moravany připravuje rekonstrukci prostor bývalé jízdárny s cílem vytvořit multifunkční zázemí pro pořádání společenských a kulturních akcí, ale také pro sportovní aktivity obyvatel. Objekt, který je v majetku obce, bude po stavebních úpravách sloužit jako komunitní centrum s možností flexibilního využití. Součástí projektu bude celková úprava vnitřních prostor – zajištění nového technického zázemí, opravy podlah, elektroinstalace, vytápění a osvětlení. Důležitým prvkem rekonstrukce je také zřízení menší tělocvičny, která bude sloužit především pro pohybové aktivity dětí, mládeže i sportovních spolků působících v obci. Prostor bude uzpůsoben jak pro pravidelné sportovní kroužky, tak i pro jednorázové akce a cvičení.</p>					
2.3.8 Údržba sportovních a dětských hřišť	střední	2026-2030	Starostka, Sportovní komise	dle potřeby	Obec
<p>V obci se nachází několik dětských prvků, které jsou zpravidla ve výborném stavu a mají aktuální revize. Cílem aktivity je zachovat sportovní i dětské herní prvky v bezvadném stavu, prostřednictvím pravidelné údržby a revizí. V případě potřeby poté nahradit vysloužilé prvky novými.</p>					

Cíl 3: Zvýšení atraktivity obce

Opatření 3.1: Zlepšení stavu veřejných prostranství

Název aktivity	Priorita	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
3.1.1 Rekonstrukce prostranství před restaurací na návsi	střední	2027	Starostka, Kulturní komise	5 mil. Kč	Obec
<p>Obec Moravany plánuje úpravu veřejného prostranství před restaurací na návsi, které tvoří významný bod společenského a kulturního života v obci. Cílem této aktivity je zlepšit funkčnost, estetiku i bezpečnost daného místa a navázat na celkovou revitalizaci návsi jako centra obce. Úpravami chce obec podpořit využití prostoru pro společenské akce, venkovní posezení a neformální setkávání obyvatel. Rekonstrukce bude navržena s ohledem na návaznost na další plánované i realizované projekty v centru Moravan, jako je výstavba domu služeb či rozvoj veřejné infrastruktury.</p>					
3.1.2 Podpora oprav Kostela sv. Václava	nízká	2026-2030	Starostka, Římskokatolická církvev	1 mil. Kč	Obec, Římskokatolická církvev
<p>Obec Moravany dlouhodobě podporuje údržbu a opravy Kostela sv. Václava, který je významnou historickou a kulturní dominantou obce. Přestože kostel není v majetku obce, ale spravuje jej římskokatolická církev, vedení obce vnímá jeho zachování jako součást péče o kulturní dědictví a vzhled veřejného prostoru. Podpora církevního objektu je vnímána nejen jako investice do kulturního bohatství obce, ale také jako projev spolupráce mezi samosprávou a místní farností.</p>					
3.1.3 Obnova drobných sakrálních památek	nízká	2026–2030	Starostka, Kulturní komise	500 tis. Kč	Obec, Dotační titul (MZe)
<p>Některé drobné sakrální objekty na území obce Moravany se nachází ve zhoršeném stavu. Díky revitalizaci a pravidelné péči o místní sakrální památky budou zachovány jejich kulturní a historické hodnoty.</p>					

Opatření 3.2: Péče o životní prostředí

Název aktivity	Priorita	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
3.2.1 Efektivní sběr a třídění odpadů	střední	2026-2030	Starostka	500 tis. Kč	Obec OPŽP
<p>Obec usiluje o modernizaci a zefektivnění systému nakládání s odpady s důrazem na vyšší míru třídění, snížení množství směsného odpadu a podporu udržitelného přístupu k životnímu prostředí. Jedním z hlavních plánovaných kroků je zavedení systému door-to-door sběru tříděného odpadu, který obyvatelům umožní pohodlnější třídění přímo u domovních dveří. Obec zároveň zvažuje zřízení re-use centra, tedy místa pro opětovné využití předmětů, které již občané nepotřebují, ale jsou stále funkční a mohou posloužit dalším občanům. Cílem je prodloužit životní cyklus výrobků, podpořit udržitelnou spotřebu a omezit množství odpadu.</p> <p>Další oblastí, na kterou se obec zaměřuje, je efektivní řešení sběru a svozu biologicky rozložitelného odpadu. Plánováno je rozšíření služeb v oblasti sběru bioodpadu, a to buď formou pravidelného svozu nebo dostupnějšího umístování speciálních kontejnerů, případně kombinací obou variant podle potřeb obyvatel jednotlivých částí obce.</p>					
3.2.2 Péče o veřejnou zeleně a veřejná prostranství	nízká	2026-2030	Starostka	300 tis. Kč / rok	Obec
<p>Obec Moravany klade velký důraz na údržbu a rozvoj veřejné zeleně a prostranství, které jsou nejen důležitým estetickým prvkem, ale také významnou součástí životního prostředí, zdraví a pohody obyvatel. Vedení obce pravidelně investuje do péče o parky, aleje, trávničky, květinové záhony, dětská hřiště a další veřejné plochy, které slouží jako místo pro odpočinek, setkávání a rekreaci.</p>					
3.2.3 Meziobecní spolupráce	střední	2026-2030	Starostka	---	---
<p>Obec Moravany se aktivně zapojuje do činnosti Dobrovolného svazku obcí Šlapanicko, kde spolupracuje na projektech v oblasti dopravy, školství či životního prostředí. Současně je obec Moravany členem Místní akční skupiny Bobrava, která podporuje rozvoj venkova prostřednictvím komunitních a dotačních projektů. Zároveň se obec účastní spolupráce v rámci Brněnské metropolitní oblasti, což umožňuje koordinaci územního rozvoje, dopravy a dalších strategických témat v rámci širšího regionu.</p>					

4 SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Obr. 1: Centrum obce Moravany – ul. Vnitřní a OÚ	8
Obr. 2: Poloha a katastrální území obce Moravany	10
Obr. 3: Moravanský potok	11
Obr. 4: Vývoj počtu obyvatel v obci Moravany od roku 1869 do roku 2024.....	13
Obr. 5: Vývoj počtu obyvatel v obci Moravany, SO ORP Šlapanice a v Jihomoravském kraji v letech 2008 až 2024	14
Obr. 6: Pohyb obyvatelstva v obci Moravany mezi lety 2008 až 2024.....	15
Obr. 7: Věková pyramida obyvatel v obci Moravany k 31. 12. 2021	16
Obr. 8: Vývoj indexu stárí v obci Moravany, SO ORP Šlapanice a Jihomoravském kraji od roku 2017 do roku 2024.....	18
Obr. 9: Vzdělanostní struktura obyvatel v obci Moravany, SO ORP Šlapanice a Jihomoravském kraji	19
Obr. 10: Index podnikatelské aktivity v obci Moravany a v sousedních obcích za rok 2024	20
Obr. 11: Vývoj podílu nezaměstnaných osob v obci Moravany, SO ORP Šlapanice a Jihomoravském kraji v letech 2017–2024 k datu 31. 12.....	21
Obr. 12: Vývoj dosažitelných uchazečů o práci a volných pracovních míst v obci Moravany v letech 2017–2024 k datu 31. 12.....	22
Obr. 13: Krajinový pokryv území obce Moravany	25
Obr. 14: Zemědělské plochy a průmyslový areál v obci Moravany – ul. Technická....	26
Obr. 15: Zemědělské plochy v obci Moravany – pohled z ul. K Pegasu.....	26
Obr. 16: Naučná stezka s tabulemi – téma voda v krajině (na poldru)	27
Obr. 17: Kostel sv. Václava v Moravanech.....	28
Obr. 18: Smírčí kámen na návsi v obci Moravany	29
Obr. 19: ČOV v obci Moravany.....	31
Obr. 20: Sběrné místo u ČOV v obci Moravany.....	32
Obr. 21: Křižovatka ulic Hlavní a K Pegasu	34
Obr. 22: Autobusová zastávka „Moravany, Hlavní“	35
Obr. 23: Zástavba v ulici Tichá	36
Obr. 24: Mateřská škola Moravany	37
Obr. 25: Základní škola v obci Moravany	38

Obr. 26: Ordinace praktického lékaře v obci Moravany.....	39
Obr. 27: Prodejna se smíšeným zbožím v obci Moravany.....	40
Obr. 28: Restaurace U Dvou lišek v obci Moravany.....	40
Obr. 29: PPI Parcelbox na ulici Hlavní v obci Moravany.....	41
Obr. 30: Kulturní dům s Restaurací Moravanská Rychta v obci Moravany.....	42
Obr. 31: Víceúčelové hřiště za obchodem v obci Moravany.....	43
Obr. 32: Tenisový kurt v obci Moravany.....	43
Obr. 33: Dětské hřiště na ul. Tichá.....	44
Obr. 34: Dětské hřiště na ul. K Pegasu.....	44
Obr. 35: Elektronická úřední deska v obci Moravany.....	45
Obr. 36: Obecní úřad Moravany.....	46
Obr. 37: Moravanský rybník.....	49
Tabulka 1: Vyjíždějící do zaměstnání a do škol z obce Moravany v roce 2021.....	23
Tabulka 2: Využití půdy v obci Moravany k 31. 12. 2024.....	24
Tabulka 3: Silniční doprava do vybraných sídel.....	35
Tabulka 4: Přehled příjmů a výdajů obce Moravany (k 31.12.).....	47

- Fotografie byly pořízeny firmou ENVIPARTNER, s.r.o.
- Mapové výstupy, které jsou součástí tohoto díla, byly vytvořeny firmou ENVIPARTNER, s. r. o. za pomoci podkladů ČÚZK – Základní mapa České republiky (ZM 25); 2025 a CENIA – Corine Land Cover (2018). Zdroj mapových dat je uveden u každé mapy zvlášť.

PŘÍLOHY



VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ



ÚVOD

Dotazníkové šetření bylo realizováno v obci Moravany během října 2025 jako součást příprav **Programu rozvoje obce Moravany na období 2026–2030**. Cílem šetření bylo získat zpětnou vazbu od obyvatel a zapojit je do plánování budoucího směřování obce. Program rozvoje obce je střednědobý strategický dokument, který určuje klíčové priority, směřování investic a rozvojové aktivity v následujících letech.

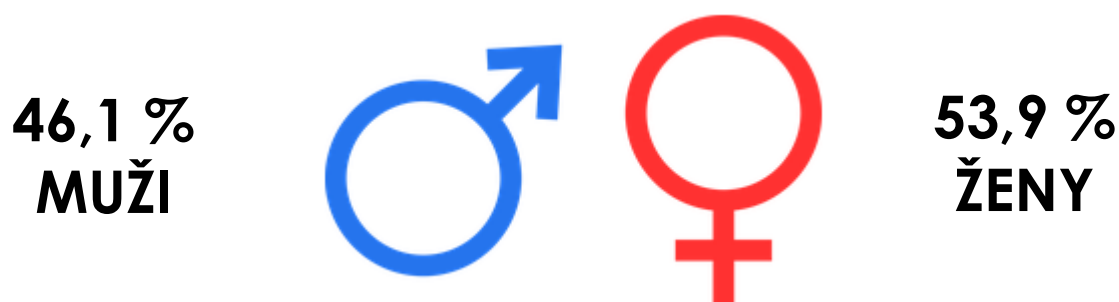
Zapojení veřejnosti je při přípravě koncepčních dokumentů zásadní – přispívá ke kvalitnějšímu plánování a pomáhá sladit představy obyvatel s vizí vedení obce. Zároveň zajišťuje efektivnější využívání finančních i lidských zdrojů.

Dotazníkové šetření probíhalo od **1. do 31. října 2025**, tedy po dobu **31 dní**. Dotazník byl dostupný jak v **elektronické podobě** (na webových stránkách obce a prostřednictvím QR kódu), tak i ve formě **tištěné**. Celkem bylo odevzdáno **314 vyplněných dotazníků**, z toho **308 on-line a 6 papírových**.

Při celkovém počtu 2 797 obyvatel ve věku 15 let a více, kteří byli oprávněni se průzkumu zúčastnit, tak činila návratnost dotazníků **11,23 %**.

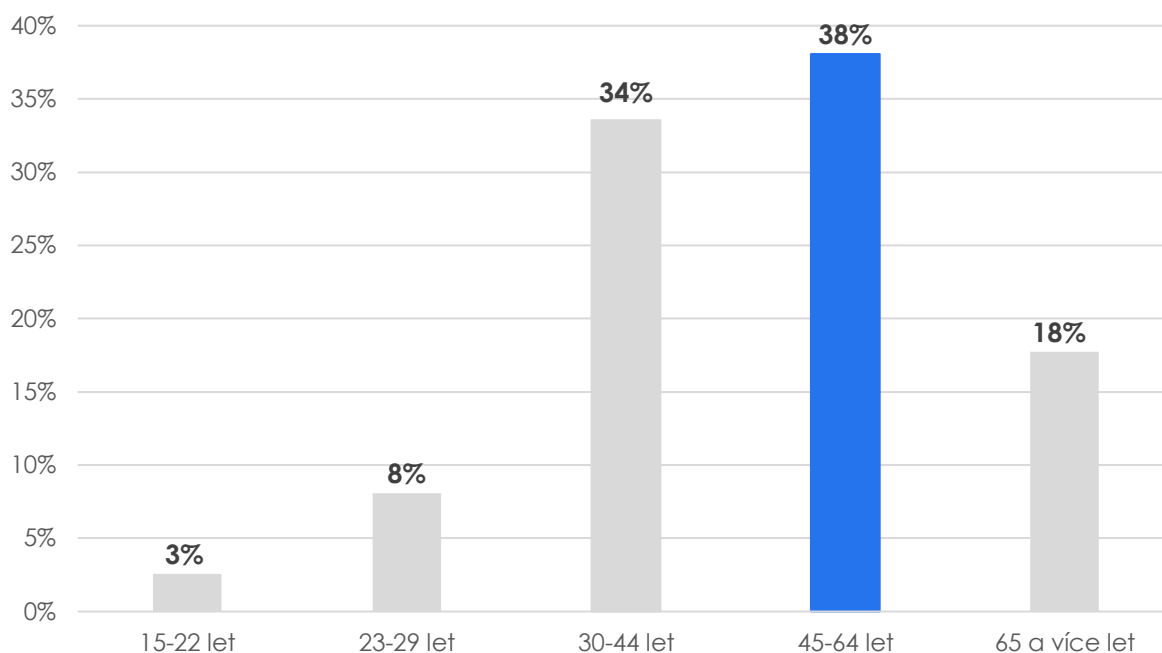
PROFIL RESPONDENTŮ

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem **314 respondentů**, z nichž **166 tvořily ženy** a **142 muži**. Převahu mezi odpovídajícími tak měly ženy, které představovaly 53,9 % všech respondentů, zatímco muži tvořili 46,1 %. U šesti osob nebylo pohlaví uvedeno.



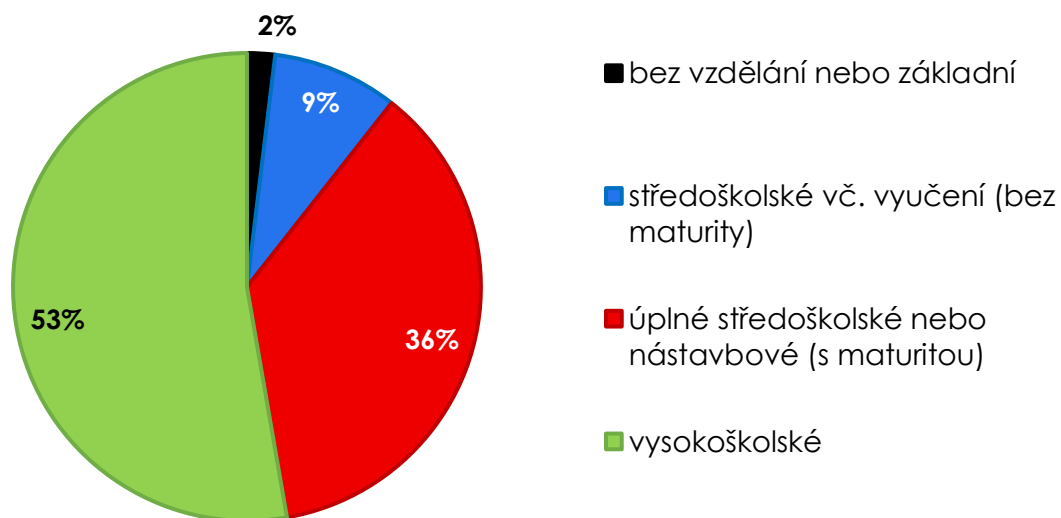
Obr. 1: Pohlaví respondentů

V rámci věkového složení respondentů byla nejvíce zastoupena **věková skupina 45 až 64 let (38,1 %)**. Naproti tomu nejméně zastoupena byla věková kategorie 15 až 22 let (2,6 %).



Obr. 2: Věk respondentů

Dotazníkového šetření se nejčastěji účastnili obyvatelé s **vysokoškolským vzděláním (52,7 %)**, popřípadě občané s **úplným středoškolským vzděláním nebo nástavbovým vzděláním ukončeným maturitou (36,7 %)**. **8,7 %** respondentů mělo **středoškolské vzdělání vč. vyučení (bez maturity)**. Nejmenší zastoupení potom měli osoby **bez vzdělání** nebo pouze se **základním vzděláním (1,9 %)**. Tři osoby své vzdělání neuvedly.

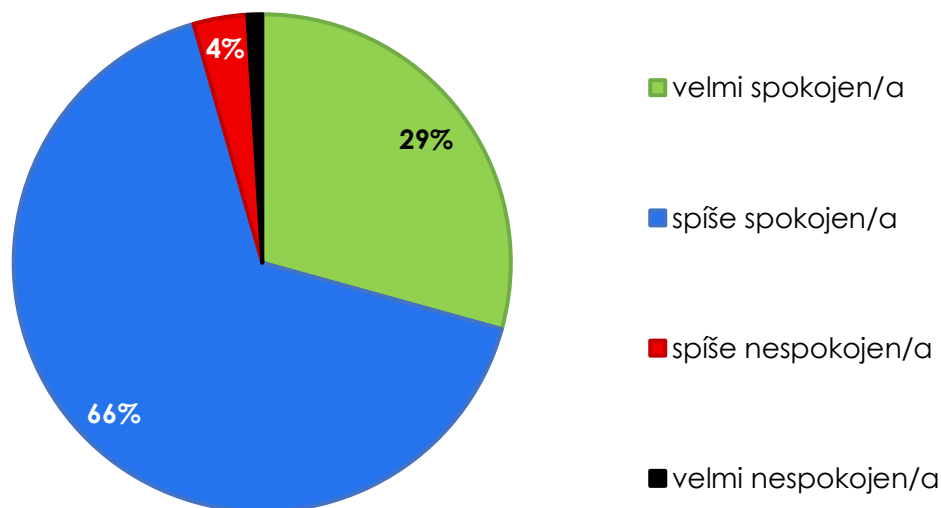


Obr. 3: Vzdělanostní struktura respondentů

ANALÝZA JEDNOTLIVÝCH OTÁZEK

Řekl/a byste, že jste s životem v obci celkově:

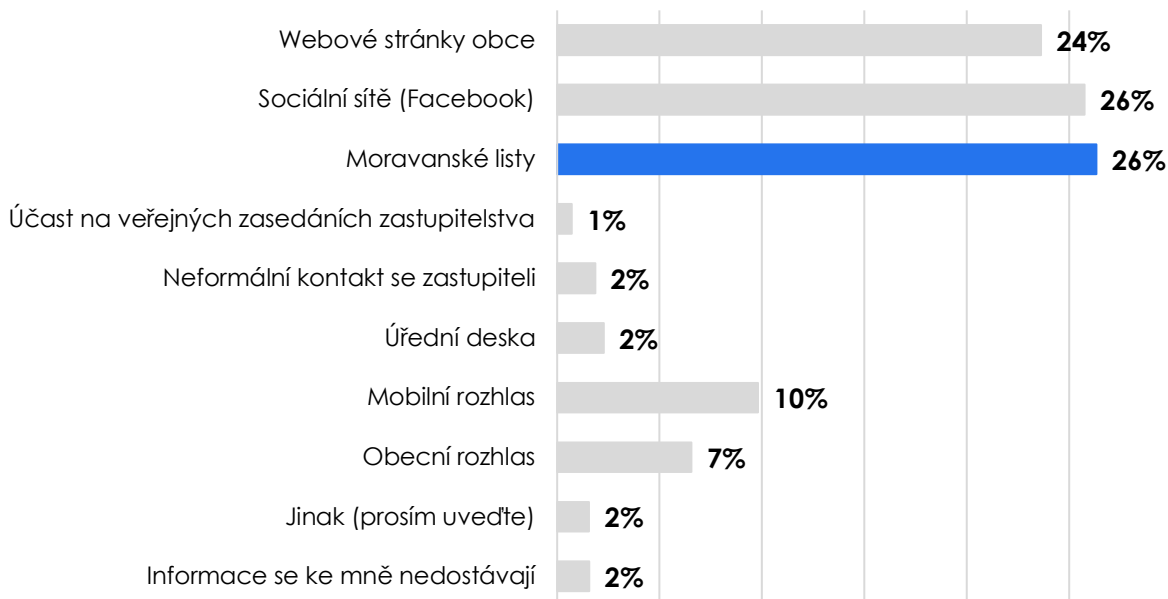
Většina respondentů uvedla, že je s životem v obci **spíše spokojena (66,2 %)** či **velmi spokojena (29,3 %)**. 3,5 % respondentů označilo, že je s životem v obci spíše nespokojeno. Velmi nespokojeno s životem v obci je jen 1 % dotázaných.



Obr. 4: Spokojenost s životem v obci

Jakým způsobem nejčastěji získáváte informace o dění v obci?

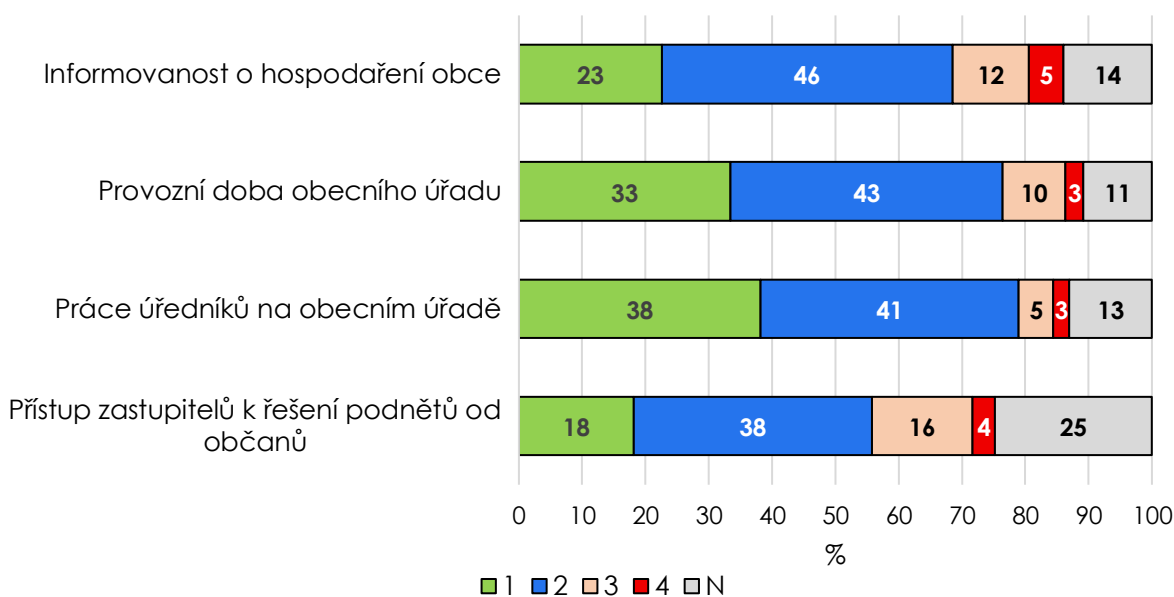
Občané nejčastěji získávají informace o dění v obci prostřednictvím **Moravských listů (26,3 %)**, které vycházejí pravidelně 4x ročně, dále pomocí **sociálních sítí (25,7 %)** a **webových stránek obce ([www. moravanyubrna.cz](http://www.moravanyubrna.cz))**, které označilo **23,6 % respondentů**. Každý respondent mohl vybrat **až tři možnosti**, které nejvíce využívá k získávání informací o aktuálním dění v obci.



Obr. 5: Nejčastější zdroj informací o dění v obci

Jste spokojen/a s následujícími oblastmi činnosti správy obce?

Hodnocení činnosti místní samosprávy bylo převážně pozitivní. Obyvatelé kladně hodnotí práci úředníků na obecním úřadě, dále oceňují **provozní dobu obecního úřadu**. Naopak jako mírně slabší stránku vnímají **přístup zastupitelů k řešení podnětů od občanů**, který byl hodnocen nižšími známkami než ostatní sledované oblasti.



Obr. 6: Činnost místní samosprávy

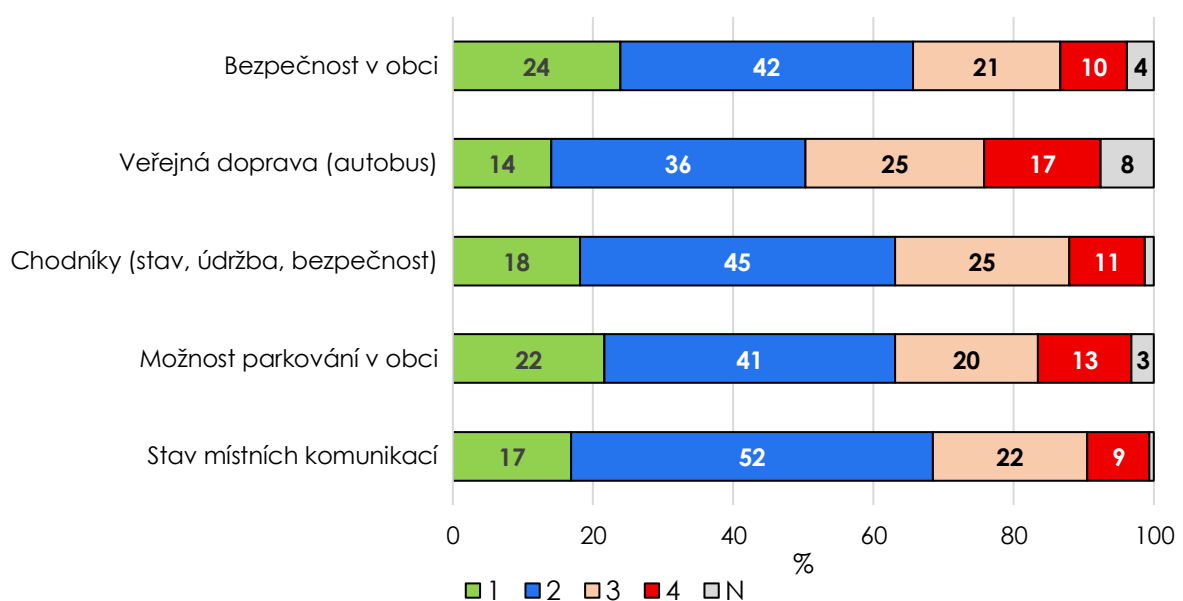
1 = velmi spokojen/a, 2 = spokojen/a, 3 = spíše nespokojen/a, 4 = velmi nespokojen/a, N = nemohu posoudit

Jak hodnotíte oblast dopravy a bezpečnosti v obci?

Z odpovědí obyvatel vyplývá, že problematika dopravy a bezpečnosti představuje jedno z nejnápadnějších témat v obci. Nejčastěji se objevovaly připomínky ke **stavu chodníků** a jejich **nedostatečné síti** – zejména v ulicích Žitná, Modřická, Sadová, Růžová či Novosady, kde jsou chodníky ve špatném technickém stavu nebo zcela chybí.

Významná část podnětů se týká také **bezpečnosti chodců** a **nedostatku přechodů pro chodce**, především na ulici Hlavní (v okolí křižovatek Sadová, Novosady, Růžová či Nebovidská) a u školy a školky. Obyvatelé často upozorňují na **nepřehledné a nebezpečné křižovatky**, především Hlavní-Modřická-Slunná a Hlavní-Novosady. Dalším opakovaným tématem je **vysoká intenzita a rychlost dopravy**, včetně průjezdu nákladních vozidel obcí, což zvyšuje hluk i riziko nehod. Často zaznívaly návrhy na rozšíření úsekového měření, doplnění retardérů nebo větší dohled policie. Obyvatelé rovněž upozorňují na **nedostatek parkovacích míst**, zejména v oblasti Jabloňového sadu a v centru obce a na nevhodné parkování na chodnících.

V menší míře se objevily připomínky k **veřejné dopravě** – především ke zpoždování autobusových spojů a chybějícím zastávkám či přístřeškům. Několik respondentů zmínilo i potřebu **lepšího veřejného osvětlení**.



Obr. 7: Hodnocení dopravy a bezpečnosti v obci

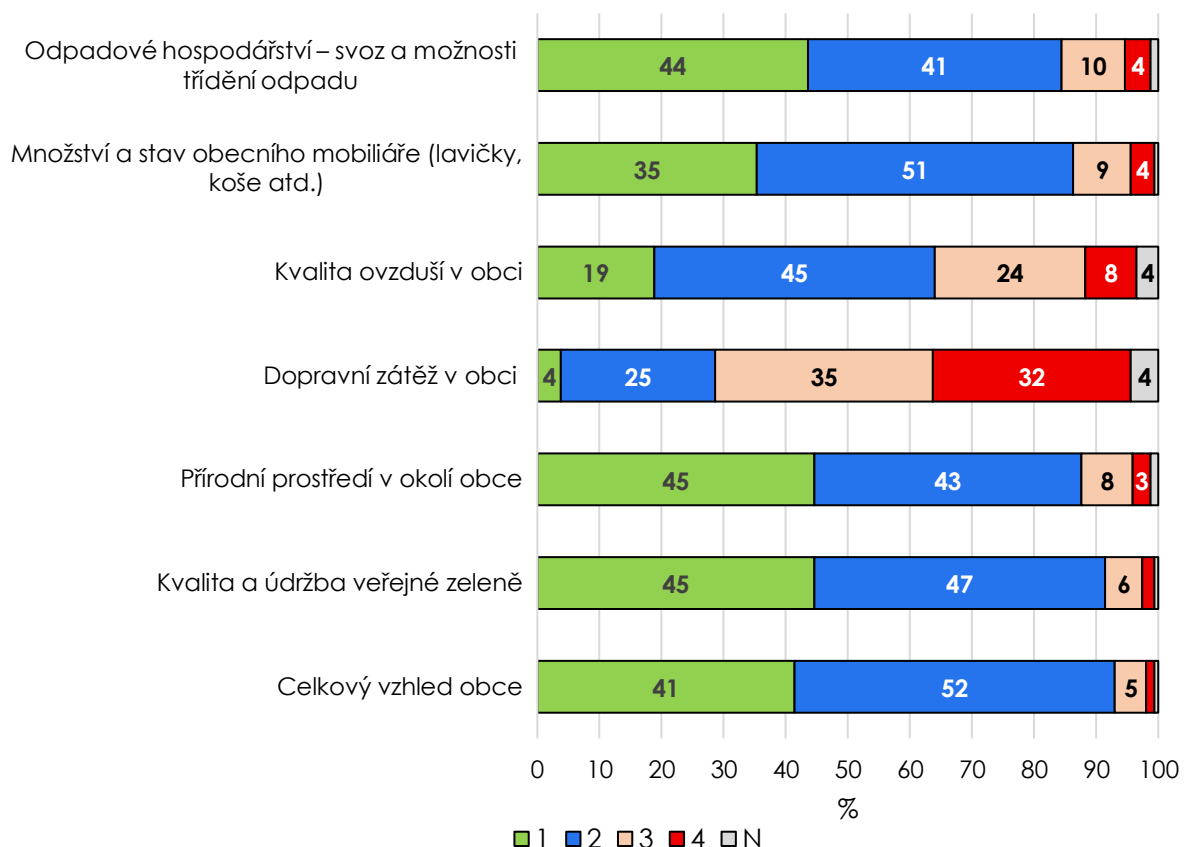
1 = velmi spokojen/a, 2 = spokojen/a, 3 = spíše nespokojen/a, 4 = velmi nespokojen/a, N = nemohu posoudit

Jak hodnotíte vzhled obce a životní prostředí?

V otázce vzhledu obce a životního prostředí obyvatelé nejčastěji poukazují na problémy s **odpadovým hospodářstvím**, zejména nedostatečný počet a kapacitu kontejnerů na bioodpad, tříděný odpad a na nepořádek kolem přeplněných nádob. Časté jsou návrhy na doplnění sběrných míst (např. doplnění nádob v ulici Na Vyhlídce), zlepšení svozu odpadu a instalaci košů a sáčků na psí exkrementy.

Respondenti rovněž zdůrazňují potřebu více **zeleně – výsadby stromů a keřů, laviček a stinných odpočinkových míst** a také lepší údržby veřejných prostor, zejména v lokalitách Jabloňový sad a Novosady.

Dalšími návrhy jsou zlepšení **propojení chodníků a cyklostezek, opravy cest** a zvýšení estetické atraktivity veřejných ploch, například parčíky nebo květinovými záhony.



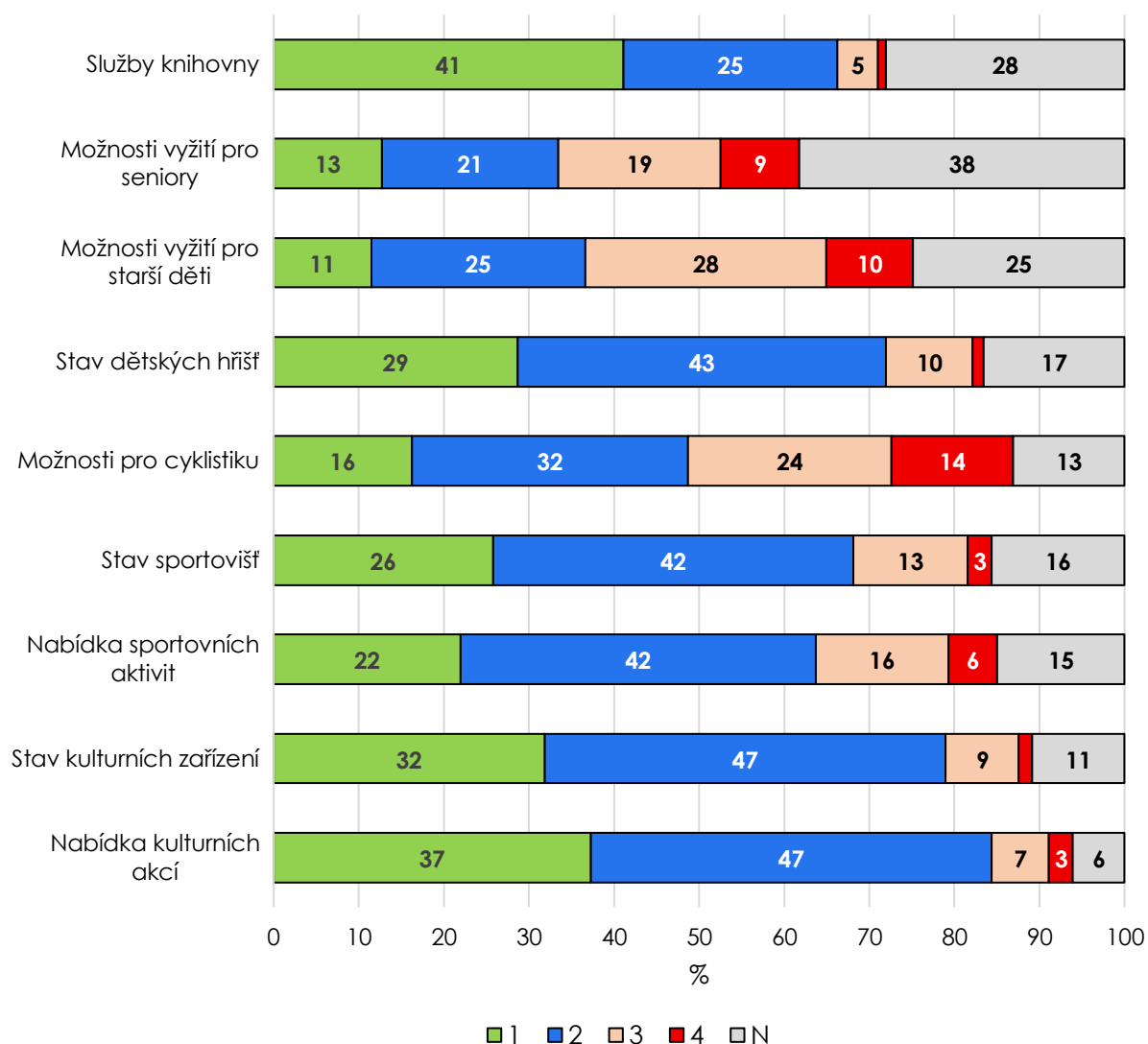
Obr. 8: Hodnocení vzhledu obce a životního prostředí

1 = velmi spokojen/a, 2 = spokojen/a, 3 = spíše nespokojen/a, 4 = velmi nespokojen/a, N = nemohu posoudit

Jak hodnotíte oblast volnočasových aktivit v obci?

Z odpovědí vyplývá, že obyvatelé Moravan nejčastěji postrádají **bezpečné cyklostezky** a možnosti napojení na okolní sídla (Nebovidy, Ostopovice, Brno). Téma cyklodopravy se objevovalo naprosto převážně – lidé vnímají nedostatek bezpečných tras pro děti i dospělé a považují jej za hlavní bariéru volnočasového vyžití.

Další často zmiňovanou oblastí jsou **dětská hřiště**, jejich stav a nabídka prvků zejména pro starší děti; mnozí volají po jejich modernizaci, lepší údržbě, doplnění stínu nebo vzniku hřišť v Jabloňovém sadu či dalších částech obce.



Obr. 9: Hodnocení možností volnočasových aktivit

1 = velmi spokojen/a, 2 = spokojen/a, 3 = spíše nespokojen/a, 4 = velmi nespokojen/a, N = nemohu posoudit

Velký zájem je také o nové sportovní a rekreační prvky, jako jsou **workoutové zóny, skatepark** či **pumptrack, beachvolejbalový kurt, multifunkční hřiště** nebo **trasy pro běh a procházky**.

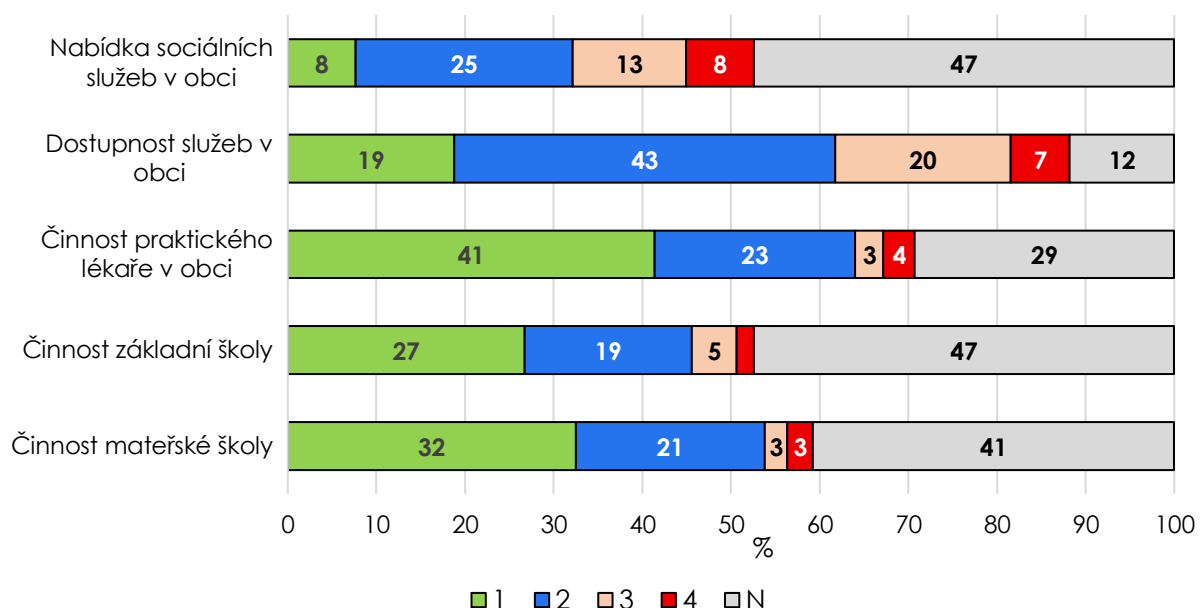
Obyvatelé očekávají, že situaci významně zlepší **dokončení nové sportovní haly**, se kterou spojují naděje na širší nabídku cvičení, sportovních kroužků i zázemí pro dospělé (jóga, pilates, posilovna, sauna).

Několikrát zazněla také potřeba rozšířit **volnočasové aktivity pro seniory** – zejména dopolední cvičení, společenské programy či vzdělávací kurzy. U části respondentů se objevují i dílčí připomínky k údržbě sportovišť, vybavení knihovny nebo kulturním akcím.

Jak jste spokojeni s oblastí školství, zdravotnictví a služeb v obci?

Z odpovědí obyvatel vyplývá, že v oblasti **školství** je největším problémem **nedostatečná kapacita mateřské školy a základní školy**, přičemž **chybí druhý stupeň ZŠ**, což nutí děti dojíždět do okolních měst a obcí.

V oblasti zdravotnictví respondenti nejčastěji poukazovali na absenci **lékárny** v obci a vyjádřili potřebu **rozšíření služeb pro seniory**, například formou domu s pečovatelskou službou, Senior Taxi či podpůrných služeb pro nákupy a úklid.



Obr. 10: Hodnocení školství, zdravotnictví a služeb v obci

1 = velmi spokojen/a, 2 = spokojen/a, 3 = spíše nespokojen/a, 4 = velmi nespokojen/a, N = nemohu posoudit

Co se týče služeb v obci, obyvatelé nejvíce postrádají **bankomat, kvalitní obchod s potravinami** nebo **pekárnu, kavárnu**, či další **restauraci** a také drobné obchody, jako jsou **galanterie, drogerie** nebo **trafika**.

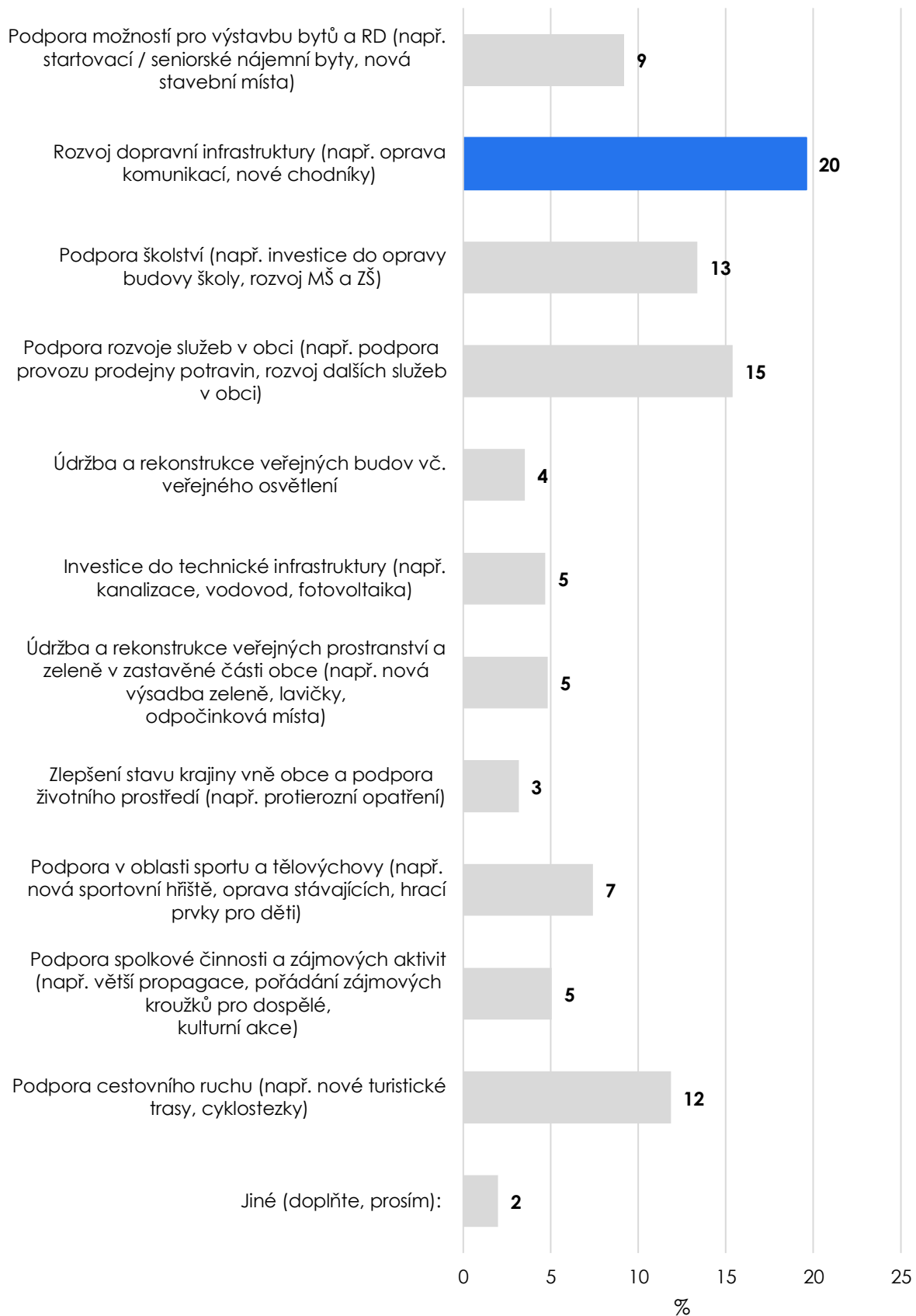
Několik respondentů zmiňuje také potřebu **coworkingového centra** pro práci z domova, lepší dopravní obslužnost a rozšíření kulturních aktivit (kino, promítání filmů).

Celkově občané oceňují stávající služby, zároveň ale jasně identifikují významné mezery, zejména v dostupnosti základních služeb, školských kapacit a zdravotnictví, které by bylo vhodné řešit v rámci dalšího rozvoje obce.

Do kterých oblastí by měla obec v budoucnu primárně směřovat své finanční prostředky?

Výsledky dotazníkového šetření poskytly také cenný pohled na to, kam by obyvatelé obce upřednostnili směřování finančních prostředků v budoucích letech. Celkem bylo možné vybírat z několika oblastí, přičemž respondenti mohli označit více možností (maximálně 3).

Nejčastěji zmiňovanou prioritou byl **rozvoj dopravní infrastruktury** (167 hlasů), těsně za touto oblastí se se **131 hlasy** umístila **podpora rozvoje služeb**. Další oblastí, která získala výraznější podporu, byla **oblast školství** se 114 hlasy a **podpora cestovního ruchu** (101 hlasů).



Obr. 11: Hodnocení investičních priorit obce dle občanů

Co se podle Vás v obci v posledních letech podařilo?

Na základě 164 odpovědí obyvatel lze shrnout, že v posledních letech se obci Moravany podařilo dosáhnout významných úprav a zlepšení v několika oblastech:

- **Veřejný prostor a infrastruktura** – oceněna byla údržba a revitalizace zeleně, parků a veřejných prostranství, rekonstrukce chodníků a komunikací, modernizace veřejného osvětlení, instalace radarů a úsekového měření rychlosti či kamerového systému a kruhového objezdu na Brno.
- **Sport a volnočasové aktivity** – nejčastěji uváděná je výstavba nové multifunkční sportovní haly, která slibuje zlepšení sportovního a kulturního vyžití. Dále byla zmíněna dětská hřiště, workout hřiště, kluziště v zimě, cvičiště a výběh pro psy či oprava fotbalového hřiště.
- **Kulturní a společenský život** – obyvatelé oceňují širokou nabídku kulturních akcí, zejména farmářské trhy, bleší trhy, hody, letní kino a různé komunitní akce podporující setkávání obyvatel.
- **Služby a občanská vybavenost** – pozitivně hodnoceno bylo zavedení zásilkových boxů (Zásilkovna, PPL), zajištění zdravotnických služeb v obci, částečně i rozšíření spojů MHD a opravy veřejných prostor.
- **Estetika a celkový dojem z obce** – respondenti oceňují celkové zlepšení vzhledu obce, údržbu zeleně, mobiliáře a odpočinkových zón, což přispívá k příjemnému a bezpečnému prostředí pro život všech věkových skupin.

Celkově lze konstatovat, že obyvatele nejvíce zaujala sportovní a kulturní infrastruktura, úpravy veřejného prostoru a celkový estetický rozvoj obce, který zlepšuje kvalitu života a podporuje komunitní život.

Co je podle Vás nejpálčivějším problémem života v obci?

Podle obyvatel Moravan jsou nejpálčivějšími problémy života v obci především **dopravní situace a bezpečnost**, zejména **vysoký tranzitní provoz a kolony na Hlavní ulici, nedostatečná kapacita MHD**, chybějící **chodníky, přechody a bezpečné cesty pro chodce a děti**.

Dále je výrazně vnímán **nedostatek kapacit mateřské školy a základní školy**, zejména **absence druhého stupně ZŠ** a nedostatek volnočasových aktivit pro starší děti.

Mezi další pálčivé problémy patří **nedostatečná občanská vybavenost**, například chybějící kvalitní **obchod s potravinami, bankomat** či **služby pro seniory** a problémy s veřejným pořádkem a bezpečností, např. vandalismus. Obyvatelé také poukazují na potřebu lepší integrace nově přistěhovaných obyvatel a na nedostatečnou infrastrukturu pro volný čas, včetně cyklostezek, parků a výběhů pro psy.

Celkově se ukazuje, že hlavní výzvou pro obec je zkombinovat rozvoj dopravní, školské a občanské infrastruktury s bezpečným a příjemným prostředím pro všechny věkové skupiny. Textovou odpověď na tuto otázku napsalo 187 respondentů.